

documentnummer

uitgavedatum 30/05/2018

INFRAX

Financieel rapport over de geaggregeerde jaarrekening
afgesloten op 31 december 2017

Inhoud

1	Managementverslag	4
1.1	Fusie van Infrax met Eandis	4
1.2	Visienota Vlaamse regering inzake distributienetbeheerders en werkmaatschappijen	4
1.3	Vier Waalse gemeenten aangesloten bij PBE stappen over naar ORES	5
1.4	Uittreding provincies	5
1.5	Uittreding uit Inter-Regies	5
1.6	Toetreding van de gemeente Sint-Pieters-Leeuw voor de activiteit riolering	5
1.7	Warmte@Vlaanderen	6
1.8	Warmteprojecten Infrax – stand van zaken 31/12/2017	6
1.9	Atrias	7
1.10	Nettarieven elektriciteit en aardgas 2017	7
1.11	Regulatoire saldi per 31 december 2017	7
1.12	Voorraad groenestroomcertificaten (GSC) en warmtekrachtcertificaten (WKC)	8
1.13	Aardgas L/H-conversie	9
1.14	Joint datahub met Elia	9
1.15	Kwaliteitsregulering VREG	9
1.16	Infra-X-net	10
1.17	Infra-Gis	10
1.18	Project Roadrunner	10
1.19	Public Wifi	11
1.20	Infra-X-enter (datacenter voor gemeenten)	11
1.21	Fiber to the Home (FTTH)	11
1.22	Lichtplan	12
1.23	Riolering	12
1.24	Nieuwe tariefstructuur van de saneringsbijdrage vanaf 2016	13
1.25	Belastingreglement betreffende de privéwaterafvoer	13
1.26	Toetreding Synductis	14
1.27	Financiering van netbeheerders via Infrax	14
1.28	Rating nieuws	14
1.29	Pensioenfondsen: overgang van tak 21 naar tak 23	15
1.30	Juridisch kader	16
1.31	Interne controle omgeving	17
1.32	Investeringen	17
1.33	Belangrijke gebeurtenissen na de sluiting van de jaarrekening 2017	18
2	Informatie over de onderneming	18
3	Samenvatting van de belangrijkste opname- en waarderingsregels	18
3.1	Criteria voor aggregatie	19
3.2	Algemene waarderingsregels	19
4	Financiële overzichten	24
4.1	Geaggregeerde winst- en verliesrekening	24
4.2	Geaggregeerde balans	25

4.3	Geaggregeerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen	26
4.4	Geaggregeerd kasstroomoverzicht	27
5	Toelichtingen	28
5.1	Bedrijfsopbrengsten	28
5.1.1	Omzet	28
5.1.2	Regulatoire overdrachten	29
5.1.3	Andere bedrijfsopbrengsten	30
5.1.4	Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	30
5.2	Bedrijfskosten	31
5.2.1	Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	31
5.2.2	Diensten en diverse goederen	31
5.2.3	Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	32
5.2.4	Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, IVA, MVA	32
5.2.5	Waardeverminderingen op voorraden, WIU en handelsvorderingen	32
5.2.6	Voorzieningen voor risico's en kosten	33
5.2.7	Andere bedrijfskosten	33
5.2.8	Niet-recurrente kosten	34
5.3	Financiële opbrengsten	34
5.3.1	Opbrengsten uit financiële vaste activa	34
5.3.2	Opbrengsten uit vlottende activa	34
5.3.3	Andere financiële opbrengsten	35
5.4	Financiële kosten	35
5.4.1	Kosten van schulden	35
5.4.2	Andere financiële kosten	35
5.5	Onttrekking en/of overboeking naar de uitgestelde belastingen	36
5.6	Belastingen	36
5.7	Onttrekking en/of overboeking naar de belastingvrije reserves	36
5.8	Oprichtingskosten	37
5.9	Immateriële vaste activa	37
5.10	Materiële vaste activa	38
5.11	Financiële vaste activa	38
5.12	Vorraden en werken in uitvoering	39
5.13	Handels- en overige vorderingen	40
5.14	Geldbeleggingen en liquide middelen	41
5.15	Overlopend actief	41
5.16	Eigen vermogen	42
5.17	Voorzieningen en uitgestelde belastingen	44
5.18	Schulden op meer dan één jaar	45
5.18.1	EMTN - Euro Medium Term Note	45
5.19	Schulden op ten hoogste één jaar	46
5.20	Overlopend passief	47

1 Managementverslag

1.1 Fusie van Infrac met Eandis

Reeds in 2015 werden gesprekken gestart met Eandis over verregaande samenwerking. Deze hebben in juli 2016 geleid tot een “memorandum of understanding” (MOU) waarin het kader van een toekomstige samenwerking werd vast gelegd. Er werd onmiddellijk gestart met een gemeenschappelijke voorbereiding van de uitrol van de slimme meters. Tevens werd opdracht gegeven aan een externe consultant om samenwerkingsmogelijkheden op andere terreinen te onderzoeken. Op basis van een grondige analyse werd duidelijk dat een integrale samenwerking van beide werkmaatschappijen de aangewezen weg was.

De raden van bestuur van Infrac en van alle Infrac-DNB's hebben in maart en april 2017 hun akkoord gegeven voor een volledige integratie. Begin mei werden informatiesessies georganiseerd naar alle gemeenten.

De integrale samenwerking zal worden gerealiseerd middels een fusie door overname van Infrac door Eandis System Operator (s.o.). Eandis s.o. verandert nadien haar naam in Fluvius cvba. De beoogde datum van de fusie en de naamsverandering is 1 juli 2018 met boekhoudkundig retroactief effect naar 1 januari 2018.

Het contractueel personeel van Infrac wordt per 1 juli 2018 overgenomen door Fluvius cvba. Het statutair personeel gaat over naar Infrac Limburg OV, dat van naam zal veranderen naar Fluvius OV. Het statutair personeel zal worden gedetacheerd vanuit Fluvius OV naar Fluvius cvba.

Voorafgaandelijk aan deze operatie zullen alle vermogensbestanddelen van Infrac Limburg worden overgeheveld naar Inter-energa, Inter-aqua of Inter-media, de statuten zullen worden aangepast en de naam wordt gewijzigd in Fluvius OV.

1.2 Visienota Vlaamse regering inzake distributienetbeheerders en werkmaatschappijen

In het kader van het regeerakkoord van 2014-2019 heeft de Vlaamse regering op 5 mei 2017 de visienota “Toekomstvisie voor de distributienetbeheerders en hun werkmaatschappijen en de financieringsintercommunales in het licht van een decentrale, CO2-arme energievoorziening” goedgekeurd. Belangrijk is vast te stellen dat de hierboven beschreven reorganisatie volledig in lijn ligt met de visienota van de Vlaamse regering.

De belangrijkste aspecten van de visienota zijn:

- De gemeenten moeten nog deze legislatuur voor één netbeheerder kiezen die instaat voor zowel de gas- als de elektriciteitsdistributie.
- Vlaanderen wordt opgedeeld in homogene, lokale geografisch aaneengesloten exploitatiegebieden om zo de operationele efficiëntie te verhogen.
- De exploitatie en alle werkzaamheden zullen gebeuren vanuit één werkmaatschappij, Fluvius.
- De raden van bestuur van de DNB's worden afgeslankt tot maximaal 15 stemgerechtigde leden waarvan minstens 1/3 van het andere geslacht.
- Elke gemeente blijft vertegenwoordigd in regionale bestuurscomités om onderwerpen van lokaal belang te behandelen. Deze mandaten zijn onbezoldigd.
- De Raad van Bestuur van Fluvius bestaat uit maximum 20 leden (eventuele onafhankelijke bestuurders inbegrepen) en zal samengesteld worden uit minstens 1 vertegenwoordiger per DNB.

- Bestaande gereguleerde en niet-gereguleerde taken of diensten zullen geëvalueerd worden alsook toekomstige nieuwe taken en diensten.
- Participaties in lokale hernieuwbare energieprojecten kunnen ondergebracht worden in een “Vlaamse gemeentelijke Hernieuwbare Energieholding”.
- Participaties in Elia (Publi-T) en Fluxys (Publigas) moeten maximaal aangehouden worden via de DNB’s.
- De taken van de koepelorganisaties Intermixt en Inter-regies moeten waar mogelijk uitgeoefend worden binnen Fluvius.
- Doel is om Fluvius te laten doorgroeien tot één Vlaamse nutswerkmaatschappij met als activiteiten: elektriciteit, aardgas, kabel, riolering en warmte.

1.3 Vier Waalse gemeenten aangesloten bij PBE stappen over naar ORES

De PBE heeft noodgedwongen afscheid moeten nemen van 4 Waalse gemeenten (Chastre, Incourt, Perwijs en Villers-la-Ville). Sinds juli 2014 zijn de tarieven regionale materie en is de tariefmethodologie van de VREG en de CWaPE sterk uit elkaar gegroeid. Dit betekent dat de Waalse gemeenten de kosten verbonden aan de Waalse tariefmethodologie zelf moeten dragen en dat het schaalvoordeel verloren gaat waardoor de tarieven voor deze Waalse gemeenten aanzienlijk stijgen.

De 4 Waalse gemeenten zijn per 1 januari 2018 uit PBE getreden en toegetreden tot ORES.

1.4 Uittreding provincies

Conform het decreet op de intergemeentelijke samenwerking moeten de provincies uiterlijk op 31 december 2018 uittreden uit de DNB’s. Deze decretale verplichting is van toepassing op Infrac Limburg, Inter-media, Inter-energa, Infrac West en PBE.

Conform de statutaire bepalingen zal de provincie West Vlaanderen voor uittreding uit Infrac West haar aandeel in de balans ten bedrage van ca 6 mio ontvangen. Tussen de provincie Limburg en de Limburgse DNB’s werd een akkoord bereikt met terugbetaling van het maatschappelijk kapitaal (46,2 miljoen euro). Bij Infrac Limburg zal de uittreding van de provincie reeds gebeuren per 1 januari 2018. Voor Inter-energa en Inter-media zal de uittreding gebeuren op 1 januari 2019.

Bij PBE zijn de gesprekken met de provincie Vlaams-Brabant nog lopende. Tezamen met de uittreding van 4 Waalse gemeenten (zie eerder) is ook de provincie Waals-Brabant voor een bedrag van ca 0,8 mio euro in januari 2018 uit PBE getreden.

1.5 Uittreding uit Inter-Regies

In overeenstemming met de visienota van de Vlaamse regering hebben alle Infrac-DNB’s beslist om uit te treden uit Inter-regies. De Waalse leden verkiezen immers om Inter-regies in stand te houden.

1.6 Toetreding van de gemeente Sint-Pieters-Leeuw voor de activiteit riolering

Als gevolg van de uittreding van Vlaamse gemeenten uit Vivaqua, een Brusselse intercommunale actief in de waterdistributie en rioleringen, heeft de gemeente Sint-Pieters-Leeuw beslist om per 1 januari 2018 toe te treden voor de rioleringsactiviteiten tot Riobra.

1.7 Warmte@Vlaanderen

Op 18 mei 2016 werd met Eandis in een 50/50-verhouding een warmtebedrijf Warmte@Vlaanderen opgericht. Het warmtebedrijf zou instaan voor het prospecteren, ontwerpen, ontwikkelen, uitbouwen, onderhouden van warmte- en geothermie-installaties en infrastructuur incl. productie (enkel klassieke warmte), transport, distributie, levering, metering en facturatie van warmte. De zetel van de vennootschap is gevestigd te Antwerpen. Het was de bedoeling om alle bestaande of toegewezen warmteprojecten in de vennootschap in te brengen.

De operationele start van Warmte@Vlaanderen was onderworpen aan de goedkeuring van de Belgische Mededingingsautoriteit. Deze goedkeuring was op 31 december 2017 nog niet verworven.

Gelet op de fusie van Eandis en Infrac is begin 2018 beslist om Warmte@Vlaanderen te ontbinden. De warmteactiviteiten zullen binnen Fluvius cvba worden ontwikkeld.

1.8 Warmteprojecten Infrac – stand van zaken 31/12/2017

Antwerpen Nieuw Zuid

Project is gestart in 2015. De nieuwe wijk zal tegen 2018 circa 1.900 woningen tellen voor ruim 5.000 inwoners. Eind 2017 waren ruim 500 van de toekomstige 1.900 warmtekanten op Nieuw Zuid aangesloten. De volgende aanlegfase werd in 2017 aanbesteed. De ruwbouw van de backup-centrale werd in 2017 grotendeels voltooid en de opstart is voorzien tegen de zomer van 2018.

Antwerpen backbone Zuid

De bedoeling van de stad Antwerpen is om de industriële restwarmte in de periferie te kunnen aanwenden voor gebouwverwarming. In 2017 werd de studie opgestart voor de uitkoppeling van de restwarmte van de zuidrand, o.a. van de afvalenergiecentrale van Isvag te Wilrijk. Bedoeling is om een warmtebackbone aan te leggen van ruim 14 km tot aan Antwerpen Zuid. De nodige voorbereidingen, contacten en toezeggingen zijn gelegd met de verschillende stakeholders o.a. de stad Antwerpen en de Vlaamse overheid.

Antwerpen Blue Gate

Naast de ontwikkeling van Antwerpen Nieuw Zuid is het consortium Blue Gate Antwerp Deme (BGAD) bezig met de brownfield ontwikkeling op de terreinen van de oude petroleumhaven. Bedoeling is om het gebied van ruim 70 ha te ontwikkelen als KMO-zone. Hier wordt ook een warmtenet aangelegd door BGAD. Infrac heeft hier de projectbegeleiding gedaan. Vermits Blue Gate ligt op het exploitatiegebied aardgas van IMEA, wordt dit warmtenet nadien overgenomen door IMEA.

Harelbeke

Het warmtenet van Harelbeke, gevoed met de restwarmte van de afvalverbrandingscentrale van IMOG, werd in 2017 deels aangelegd. De verbinding met de productiecentrale is in 2017 niet uitgevoerd omwille van vertraging aan de sluiswerken.

Andere potentiële warmtenetten

In de loop van 2017 zijn vanuit verschillende gemeenten vennoten vragen gesteld over de mogelijkheid van warmtenetten op hun grondgebied. Als principe stelt Infrac dat er zicht moet zijn op een duurzame warmtebron in de omgeving. Immers, zonder dergelijke bron is er geen sprake van CO₂-besparing wat het uiteindelijke doel moet zijn van een warmtenet.

1.9 Atrias

Binnen de energiesector wisselen de DNB's diverse data uit met de leveranciers en andere derde partijen (nieuwe aansluiting, verhuis, wijziging energieleverancier, ...). Iedere DNB heeft hiervoor zijn eigen clearing house (= data-uitwisselingssysteem). Reeds enkele jaren geleden werd beslist over te gaan tot de oprichting van één centraal, federaal clearing house, Atrias. De lancering van dit centrale clearing house is reeds meerdere keren uitgesteld en zou nu actief worden begin 2020. Tot eind 2017 bedragen de kosten voor deelname aan dit project 33,8 miljoen euro.

1.10 Nettarieven elektriciteit en aardgas 2017

Op 7 oktober 2016 maakte de VREG het toegelaten inkomen voor 2017 bekend en op 20 december 2016 werden de tarieven voor 2017 vastgelegd.

Elektriciteit	2017	2016	%
Toegelaten inkomen	417.293.283	450.702.607	-7,4%

Het gemiddeld nettatarief elektriciteit is in 2017 voor elektriciteit gedaald met 7,2 %. Deze daling is het gevolg van de afschaffing van het plafond op de solidarisering van de groenestroom- en warmtekrachtcertificaten. De impact van 2014 en 2015 werd verwerkt in de tarieven 2017.

Aardgas	2017	2016	%
Toegelaten inkomen	88.302.701	71.121.212	+24,2%

Het gemiddeld nettatarief aardgas is in 2017 gestegen met 24,2 %. Deze stijging is het gevolg van het wegvallen van de teruggave van de overschotten van 2008 en 2009 in de tarieven 2015 en 2016.

1.11 Regulatorische saldi per 31 december 2017

Tot eind 2014 gold het regulatorie kader volgens de cost-plus methodologie toegepast door de CREG. Hierbij werd een onderscheid gemaakt tussen 'beheersbare' en 'niet-beheersbare' kosten.

Het verschil tussen de geraamde en de reële niet-beheersbare kosten wordt opgenomen als een vordering ("regulatoir actief") of schuld ("regulatoir passief") en wordt verrekend in een volgende tarifaire periode. Het verschil tussen de reële verkoopvolumes en het in het budget geraamde volume wordt eveneens in een volgende tarifaire periode verrekend. Deze verschillen resulteren dan in een verhoging dan wel een verlaging van de toekomstige tarieven.

Vanaf 2015 geldt de inkomensregulering van de VREG ("price cap") waar een onderscheid wordt gemaakt tussen exogene kosten en niet-exogene kosten. Exogene kosten zijn kosten waarop de netbeheerders volgens de VREG geen enkele impact hebben. Zij zijn door de VREG limitatief opgesomd. Saldi op de exogene kosten en de exogene volumeverschillen kunnen in de volgende tarifaire periode verrekend worden.

De VREG heeft beslist om de saldi 2010-2014 te recupereren over een periode van 5 jaar, beginnende vanaf 2016. Eerder had de VREG al beslist om de saldi 2008-2009, die wel al formeel waren goedgekeurd door de CREG, te verwerken in de tarieven 2015 en 2016.

Onderstaande tabel toont de status van de saldi per 31 december 2017 voor de gereguleerde activiteit elektriciteit, zoals deze ook werden verwerkt in de jaarrekeningen 2017 van de betrokken Infrac distributienetbedrijven (- tekort en geboekt als vordering, + overschot en geboekt als schuld).

Saldi elektriciteit - distributie		
Saldi exogene kosten per 31/12/2016	(1)	-171.799.561
Recuperatie 20% saldi 2010/2014 in 2017	(2)	+58.331.334
Recuperatie saldi 2015 in 2017	(3)	-28.029.366
Correctieboeking saldi exogene kosten en volumeverschillen 2016	(4)	+37.363
Saldi exogene kosten en volumeverschillen 2017	(5)	+1.419.349
Totaal saldi elektriciteit - distributie	(6)	-140.040.881

(-: tekort, tariefverhogend in volgende tarifaire periode; +: overschot, tariefverlagend in volgende tarifaire periode)

Onderstaande tabel toont het overschot per 31 december 2017 voor de gereguleerde activiteit aardgas, zoals deze ook werden verwerkt in de jaarrekeningen 2017 van de betrokken Infrac distributienetbedrijven (- tekort en geboekt als vordering, + overschot en geboekt als schuld).

Saldi aardgas - distributie		
Saldi exogene kosten per 31/12/2016	(1)	+23.418.001
Recuperatie 20 % van saldi 2010/2014 in 2017	(2)	- 5.542.042
Recuperatie saldi 2015 in 2017	(3)	+1.822.171
Correctieboeking saldi exogene kosten en volumeverschillen 2016	(4)	+80
Saldi exogene kosten en volumeverschillen 2017	(5)	+2.811.927
Totaal saldi aardgas	(6)	+22.510.137

(-: tekort, tariefverhogend in volgende tarifaire periode; +: overschot, tariefverlagend in volgende tarifaire periode)

Deze tabellen moeten met het nodige voorbehoud behandeld worden vermits de VREG de saldi 2010-2014 en de saldi van 2017 nog niet definitief bevestigd heeft. De integrale recuperatie is derhalve pas zeker bij de definitieve bevestiging door de regulator.

1.12 Voorraad groenestroomcertificaten (GSC) en warmtekrachtcertificaten (WKC)

De Vlaamse Regering heeft de invoering van een DAEB-vergoeding ("dienst van algemeen economisch belang") goedgekeurd voor de distributienetbeheerders ter uitvoering van hun openbaredienstverplichting voor het kopen en verkopen van GSC en WKC.

Met de DAEB-regeling, die wordt uitgevoerd via het Vlaamse Energie Agentschap (VEA), worden certificaten opgekocht en uit de markt gehaald. Op die manier wenst men vraag en aanbod terug in evenwicht te brengen. In 2016 was de DAEB-regeling beperkt tot GSC voor fotovoltaïsche installaties afkomstig van gezinnen en tot een bedrag van 15 miljoen euro per DNB per jaar. In 2017 werd deze uitgebreid tot alle GSC en WKC. In 2017 heeft VEA op die manier bij Infrac voor 140 mio euro certificaten opgekocht (100,4 mio GSC en 39,6 mio WKC).

Daarnaast hebben we vastgesteld dat de reguliere verkopen via aanbesteding op de markt dit jaar succesvol zijn geweest voor GSC.

Eind 2017 vertegenwoordigt de voorraad groenestroom- en warmtekrachtcertificaten 8,6 miljoen euro, of een afname van 100,8 miljoen euro. De voorraad certificaten is in de jaarrekening van de netbeheerders opgenomen onder de overlopende rekeningen van het actief.

Voorraad	31/12/2017		31/12/2016		Toename(+) / afname(-)	
	Aantal	Waarde	Aantal	Waarde	Aantal	Waarde
GSC	93.106	8.193.328	927.136	81.699.923	-834.030	-73.506.595
WKC	20.369	407.380	1.384.508	27.690.160	-1.364.139	-27.282.780
Totaal	113.475	8.600.708	2.311.644	109.390.083	-2.198.169	-100.789.375

1.13 Aardgas L/H-conversie

Momenteel worden twee types gas geïmporteerd en verdeeld in België: hoogcalorisch gas (H-gas) vanuit Algerije, Noorwegen, UK, Qatar, ... en laagcalorisch gas (L-gas) vanuit Groningen (NL). De productie van L-gas in Groningen is de voorbije jaren reeds afgebouwd en zal nog sterk verminderen de komende jaren. Daarom is een ombouw van L-gas naar H-gas noodzakelijk.

In heel België moet er ten laatste tegen 2030 bij 1,6 miljoen klanten een ombouw gebeuren, waarvan 135.000 klanten bij Infrac. Infrac treft de voorbereidingen om tegen juni 2018 ca 50.000 installaties om te bouwen in de stad Antwerpen (Hoboken en Kiel) en in een aantal gemeenten in de provincies Limburg en Vlaams-Brabant.

1.14 Joint datahub met Elia

Binnen Synergrid werd een overeenkomst opgemaakt tussen Elia en de Belgische DNB's voor een joint datahub met Elia. Via de hub worden gegevens van aan Elia geleverde flexibiliteitsdiensten uitgewisseld en dit zowel onderling als met de betrokken marktpartijen.

De datahub verzamelt gegevens van individuele leveringspunten maar aggregereert ook volumes per marktpartij over alle leveringspunten heen.

Door de datahub worden een aantal processen mogelijk gemaakt:

- Settlement tussen de dienstverlener van flexibiliteit (FSP) en de aanvrager van flexibiliteit (FRP)
- Settlement tussen de FSP en de distributienetgebruiker
- Perimetercorrectie
- 'Transfer of energy'-settlement
- Monitoring en reporting van de federale marktwerking over alle spanningsniveaus heen
- Regionale monitoring en reporting.

Er werd een pilootproject opgestart met als voorziene startdatum 1 januari 2018.

1.15 Kwaliteitsregulering VREG

De VREG wenst in de toekomst het toegelaten inkomen van een DNB afhankelijk te maken van o.a. een kwaliteitsfactor q , bepaald op basis van de score die de DNB behaalt inzake de kwaliteit van de dienstverlening. Hierbij gelden volgende principes:

- Hoe hoger de kwaliteit van de dienstverlening is, hoe hoger het toegelaten inkomen en hoe hoger het nettatarief is (en omgekeerd).
- Zero-sum principe: stijging van het toegelaten inkomen bij een DNB wordt gecompenseerd door een daling van het toegelaten inkomen bij een andere DNB.

Volgende kwaliteitsindicatoren worden gemeten:

- Stroomonderbrekingen
- Klachten
- Laattijdige (her)aansluitingen
- Klantentevredenheid en betrekken van belanghebbenden.

Vanaf 2017 werd er gestart met de registratie van de kwaliteit volgens de nieuwe richtlijnen van de VREG. In 2021 zal de q-factor voor het eerst impact hebben op het toegelaten inkomen. De omvang van de financiële impact is voorlopig beperkt.

1.16 Infra-X-net

De overeenkomst met Telenet voorziet dat de kabelinfrastructuur eigendom blijft van de DNB's en dat Infracx op deze infrastructuur bepaalde diensten mag aanbieden aan de gemeenten die aandeelhouder zijn voor de activiteit kabel.

In dit kader biedt Infracx via het kabelnetwerk volgende diensten aan de gemeenten:

- Infra-LAN-net: dit is het verbinden van verschillende gebouwen van de gemeente tot één eigen computernetwerk;
- Infra-TEL-net: dit is het verbinden van telefonie en telefooncentrales van gebouwen naar het hoofdgebouw van de gemeente. Dit hoofdgebouw wordt dan over het kabelnetwerk verbonden met de met Infracx gedeelde telefonieoperator;
- Infra-INTER-net: het verlenen van breedbandtoegang tot het internet van de verschillende gebouwen via het kabelnetwerk.

Deze dienst kent een groot succes: eind 2017 zijn 87 gemeenten, provincie Limburg, provincie West-Vlaanderen, 2 brandweerzones, 6 politiezones en 5 overheidsbedrijven toegetreden tot deze activiteit, wat een succesfactor betekent van 93 % van de voor de kabel aangesloten gemeenten.

1.17 Infra-Gis

Infra-GIS is een zeer uitgebreid geo-informatiesysteem waar de gemeenten onder andere hun voordeel mee kunnen doen op het vlak van ruimtelijke ordening. Deze toepassing stelt gemeenten in staat om op basis van grondige geografische analyses de juiste beslissingen op het openbaar domein te nemen. Met Infra-GIS stelt Infracx zijn expertise, data, software en hardware voluit ten dienste van de gemeenten.

Steeds meer gemeenten maken gebruik van deze dienst en sluiten hiervoor een samenwerkingsovereenkomst met Infracx.

In 2017 hebben 7 gemeenten beslist toe te treden tot deze activiteit. In totaal zijn 43 gemeenten die van deze dienst gebruik maken, wat een groei is van ongeveer 20%.

1.18 Project Roadrunner

RoadRunner is de naam van het project dat uitbreiding mogelijk maakt van de huidige bandbreedte 606/862 MHz naar 1 GHz. Deze uitbreiding is noodzakelijk omwille van de steeds grotere vraag naar datavolume, snelheid, interactieve diensten, HQ video, ...

Na in 2016 aan een gestage uitrol te zijn begonnen, werden in 2017 nog eens 40 % van alle materialen die niet 1GHz compatibel waren vervangen: hoofdlijnversterkers, distributieversterkers, splitters, aftakdozen en connectoren. Eind 2018 zal 100% van het kabeltelevisienetwerk omgebouwd zijn.

De kostprijs van Roadrunner wordt voor gans Infrac geraamd op 56 miljoen euro, hetzij ca. €100 per aansluitpunt.

1.19 Public Wifi

In 2015 gaf de Raad van Bestuur zijn akkoord om aan de voor de kabel aangesloten gemeenten "Infrac-Wifi" als nieuwe dienst aan te bieden en werden 6 proefprojecten opgestart: Genk, Hasselt, Neerpelt, Diest, Diksmuide en Torhout. Tijdens de eerste helft van 2016 werd gefocust op de praktische ervaring, potentiële toepassingen en big data aspect bij deze 6 proefprojecten.

De publieke wifi's worden aangesloten op het glasvezelnetwerk van Infrac dat gemeentelijke gebouwen onderling en met Infrac verbindt. De deelnemende gemeenten investeren eenmalig in antennes en civiele werken voor elektriciteit en netwerk. Deze installatiekost wordt al dan niet gefinancierd vanuit beschikbare fondsen bij de DNB.

In 2017 is men begonnen met lancering op grote schaal. Momenteel zijn 26 zones in dienst en verder zijn er 16 zones in opbouw. De 26 WiFi-zones in dienst bedienen op vandaag samen gemiddeld 12.000 WiFi clients per dag.

1.20 Infra-X-enter (datacenter voor gemeenten)

Vanuit een aantal gemeenten is de vraag ontstaan of Infrac haar datacenter kan ter beschikking stellen. Reden hiervoor is enerzijds de steeds toenemende complexiteit, maar ook het aspect veiligheid en garantie waar de data zich bevinden speelt een zeer belangrijke rol. Hierdoor voldoet men reeds voor een deel aan de GDPR wetgeving. Naast de voornoemde voordelen is het ook financieel gezien zeer interessant gebleken voor de gemeenten. Vermits het aanbieden van een datacenter past in de strategie van Infrac heeft de raad van Bestuur dan ook haar akkoord verleend om het project op te starten.

Ondertussen is het eerste datacenter operationeel. Het voldoet aan de moderne normen en is tevens zeer energievriendelijk (PUE van 1,08). Het 2de datacenter zal tevens in 2018 gebouwd worden. We starten met 15 toegetreden gemeenten, wat ver boven de vooropgestelde doestelling van 2017 was. Tevens zullen een aantal politiezones en providers van gemeenten ook vanuit het datacenter van Infrac hun activiteiten laten verlopen.

1.21 Fiber to the Home (FTTH)

Reeds in 2015 hebben Infrac en Eandis met Mc Kinsey een nota "FTTH/FTTB, Hefboom voor Vlaanderen" opgesteld. Uit deze studie blijkt dat er in de toekomst zeker nood is aan FTTH. De business case toont aan dat FTTH rendabel kan zijn.

Infrac en Eandis willen dan ook samen – in nauwe samenwerking met de Vlaamse steden en gemeenten – op rendabele wijze de telecommunicatie-infrastructuur van de toekomst aanleggen die maximaal beantwoordt aan de maatschappelijke doelstellingen in Vlaanderen.

Doelstellingen	Oplossing
Laagste maatschappelijke kost & laagste tarieven	Infrac en Eandis investeren met een investeringshorizon van 33 jaar en een bescheiden IRR. Geen dubbele aanleg van netwerken.
Voor alle Vlamingen (geen digitale achterstelling)	Doelstelling om quasi gans Vlaanderen te ontsluiten.
Vrije en eerlijke concurrentie – level playing field	Open netwerk met transparante en niet-discriminerende prijzen. Mogelijkheid voor meerdere partijen om in het netwerk te investeren.

Bedoeling is een open FttH-netwerk op te bouwen waarbij we (1) toegang tot de fysieke laag van het FttH-netwerk aanbieden aan de grotere operatoren en (2) toegang tot de actieve netwerklaag (bitstream) aanbieden aan de kleinere service providers.

Belangrijk hierbij is het aspect tijd. Cherry picking van de meest rendabele gebieden door commerciële spelers laat de maatschappelijke kost aanzienlijk stijgen en moet dus zeker vermeden worden.

De Raad van Bestuur gaat ermee akkoord dat er gestart wordt met pilootgebieden in zowel ruraal gebied als stedelijk gebied. De bedoeling is om 15.000 huishoudens te bestrijken. De kostprijs van de pilootgebieden wordt geschat op ca 30 miljoen euro. Ook geïnteresseerde telecomoperatoren kunnen instappen in de pilootgebieden.

1.22 Lichtplan

Om tot een duidelijk OV-beleid te komen, wenst Infrac haar dienst verder uit te breiden. Aan de gemeenten wordt de mogelijkheid geboden lichtplannen op te maken. In eerste instantie wordt de gemeente ingedeeld in verschillende OV-zones en voor elke zone wordt een technische fiche opgemaakt. Vervolgens worden samen met de gemeenten actieplannen opgesteld. Voor de uitvoering van de diverse actieplannen zal Infrac beroep doen op gekwalificeerde partners. In 2017 werden in enkele gemeenten pilootprojecten opgestart.

1.23 Riolering

Infrac verzorgt de rioleringsactiviteit in 83 gemeenten. Daarmee is Infrac de grootste rioolbeheerder in Vlaanderen.

In 2017 werd voor 63,8 miljoen euro geïnvesteerd in het rioleringsstelsel. Dit is 20,4 miljoen meer dan in 2016.

Om de Europese doelstellingen op het vlak van de verbetering van de waterkwaliteit te realiseren, zijn aanzienlijke financiële middelen nodig voor investeringen in en het beheer van riolering. Infrac ziet diverse mogelijkheden om te zorgen voor een sluitende financiering:

- verhoging van de gemeentelijke saneringsbijdrage op de drinkwaterfactuur
- invoering van een capaciteitscomponent in de gemeentelijke saneringsbijdrage
- verhoging van de subsidies vanuit het Vlaamse gewest voor uitbreidingsinvesteringen, vervangingsinvesteringen en onderhoud van het bestaande stelsel
- de invoering van een vermijdbare bijdrage voor de versnelde afvoer van regenwater
- voldoende jaarlijkse stijging van het Gemeentefonds zodat de gemeenten in staat zijn om het restbedrag te financieren vanuit hun algemene middelen.

De Raden van Bestuur van Inter-aqua, Riobra, Infrac West en Iveg leggen rioleringsfondsen aan per gemeente. Via deze rioleringsfondsen kunnen gemeenten volgende activiteiten financieren :

- 1.subsidies voor investeringen zonder tussenkomst van het Vlaams Gewest
- 2.(aanvullende) subsidies voor werken op privé-domein
- 3.wegenwerken gecombineerd met riolerings en eventueel wegherstelling

Door de oprichting van deze rioleringsfondsen worden belangrijke impulsen gegeven voor bijkomende investeringen in infrastructuur en zorgen we ervoor dat alle inkomsten terugvloeien naar de activiteit riolering.

1.24 Nieuwe tariefstructuur van de saneringsbijdrage vanaf 2016

Vanaf 2016 is een uniforme tariefstructuur voor de waterfactuur en de saneringsbijdrage van toepassing.

Voor het verbruik worden twee tarieven toegepast: een basistarief voor het verbruik beperkt tot 30 m³ per wooneenheid en verhoogd met 30 euro per gedomicilieerde. Voor het verbruik daarboven ("comforttarief") wordt het tarief verdubbeld. Er wordt een vaste component met gezinscorrectie ingevoerd.

De maximumtarieven 2017 zijn:

- Vast recht per wooneenheid : 30 euro/jaar min 6 euro per inwoner (max 5)
- Basistarief : 1,3264 euro/m³ (+ 1,8 % tov 2016)
- Comforttarief : 2,6528 euro/m³ (+ 1,8 % tov 2016)

In alle gemeenten bij Infrac aangesloten voor de riolering geldt de maximum toegelaten saneringsbijdrage. Enkel de gemeenten Essen en Lille, bij Iveg aangesloten, hebben geopteerd voor een lagere bijdrage.

Bij individuele sanering (IBA) bedraagt het basistarief 2,2738 euro/m³ en het comforttarief 4,5477 euro/m³.

1.25 Belastingreglement betreffende de privéwaterafvoer

Het al dan niet bekomen van subsidies bij rioleringsprojecten wordt door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) gekoppeld aan de afkoppeling op privé domein. Het al dan niet toekennen van de VMM-subsidie is afhankelijk van het feit of de bewoners hun woning op een correcte manier afgekoppeld hebben en dus over een positief keuringsattest beschikken.

Aangezien Infrac momenteel hierdoor nog een tegoed aan subsidies heeft van 6 à 7 miljoen euro, is het nodig een stok achter de deur te hebben om de bewoners ertoe aan te zetten zich in regel te stellen met de afkoppelingen die noodzakelijk zijn en zodoende de subsidies te kunnen innen. Daarom heeft Infrac in samenwerking met de gemeenten een belastingreglement uitgewerkt. Het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB), Vlario en VVSG zijn inmiddels akkoord met dit reglement. Aan de gemeenten wordt gevraagd dit reglement de komende jaren in hun gemeenteraad goed te keuren.

1.26 Toetreding Synductis

Synductis is een samenwerkingsverband tussen verschillende nutsbedrijven in Vlaanderen. Door de infrastructuurwerken van verschillende nutsbedrijven op elkaar af te stemmen, wil Synductis zorgen voor minder hinder en een snellere, goedkopere dienstverlening.

Infrac is in 2017 toegetreden tot Synductis voor gemeenten waar we enkel voor riolering netbeheerder zijn en dit enkel voor wat het aspect planning betreft.

1.27 Financiering van netbeheerders via Infrac

De financiering van de investeringsuitgaven van de aangesloten netbeheerders en van hun werkkapitaal gebeurt via Infrac. Infrac kan hiervoor leningen aangaan, kredietlijnen afsluiten, thesauriebewijzen en obligaties uitgeven.

Infrac heeft o.m. een EMTN-programma lopen voor uitgifte van obligaties voor een totaalbedrag van 500 miljoen euro. Een eerste schijf van 250 mio werd uitgegeven in 2013 (looptijd 10 jaar) en een tweede schijf in 2014 (looptijd 15 jaar).

De balans van Infrac wordt bijgevolg significant beïnvloed door de financieringsactiviteit die Infrac vervult. Op 31 december 2017 bedragen de financiële schulden op lange termijn € 543.501.956 (waaronder voornamelijk het hierboven vermelde EMTN-programma), de schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen € 3.500.000 en de financiële schulden op ten hoogste één jaar € 25.000.000. Deze financiering wordt vervolgens in belangrijke mate gebruikt om de aangesloten netbeheerders duurzaam te financieren. Infrac heeft op lange termijn vorderingen ten belopen van € 450.000.000 openstaan ten aanzien van deze distributiebeheerders. De raad van bestuur is van mening dat er geen verschil is over de terugbetalingscapaciteit van de distributienetbeheerders.

De distributienetbeheerders staan borg voor de obligaties en aanverwante schuldinstrumenten. Onderstaande tabel toont een overzicht van de borgstellingen

		Infrac Limburg	Infrac West	Iveg	PBE	Riobra
		57 %	19 %	12 %	8 %	4 %
	Bedrag	Waarborg	Waarborg	Waarborg	Waarborg	Waarborg
Lening	70.000.000	39.900.000	13.300.000	8.400.000	5.600.000	2.800.000
Kredietlijnen	200.000.000	114.000.000	38.000.000	24.000.000	16.000.000	8.000.000
Programma Thesaurie	200.000.000	114.000.000	38.000.000	24.000.000	16.000.000	8.000.000
EMTN-programma	500.000.000	285.000.000	95.000.000	60.000.000	40.000.000	20.000.000
Totaal	970.000.000	552.900.000	184.000.000	116.400.000	77.600.000	38.800.000

Infrac maakt gebruik van financiële instrumenten zoals bedoeld in artikel 96,8° van het Wetboek van vennootschappen. Ter indekking van zijn langetermijnleningen werd in 2011 een rente-indekking op een lening van 70 miljoen euro afgesloten met looptijd 20 jaar tot 2031.

1.28 Rating nieuws

Een rating is een gefundeerd oordeel over de kredietwaardigheid van een emittent van obligaties en is een belangrijk criterium dat institutionele investeerders gebruiken. Een goede rating geeft ook meer financieringsflexibiliteit en versterkt het imago als betrouwbare financiële partner. Bovendien baseert de VREG zich op bedrijven met een A-rating om de 'toegelaten' financieringskosten te bepalen.

Vanaf 2014 heeft Infrac een rating aangevraagd bij het rating bureau Fitch. Infrac heeft toen de rating “A stable outlook” gekregen.

Op 13 december 2016 heeft het ratingagentschap Fitch aan Infrac de rating bevestigd. Deze kwalitatieve rating weerspiegelt enerzijds de stevige financiële basis en anderzijds het vertrouwen van stakeholders in de strategie van de groep.

Fitch heeft op 30 oktober 2017 Infrac op “Rating Watch Negative” geplaatst. Dit betekent dat Fitch aankondigt dat er mogelijks een wijziging van rating kan gebeuren, in voorkomend geval een potentiële downgrading.

De redenen volgens Fitch voor deze Watch Negative (WN) zijn de volgende:

- Onduidelijk kredietprofiel van de fusie Infrac/Eandis
- Mogelijk druk op de liquiditeiten indien de obligatiehouders niet akkoord zouden gaan met de wijzigingen van de prospectus (noodzakelijk voor de overdracht van de obligaties van Infrac naar Fluvius)
- Mogelijke risico van wijziging garantiestructuur EMTN bij bv. een fusie van een Infrac-DNB met Eandis-DNB.

Volgens de huidige prospectus van het EMTN-programma is een fusie van Infrac een “event of default”, hetgeen impliceert dat de obligatiehouders een onmiddellijke terugbetaling van de lening kunnen opeisen. De prospectus moet bijgevolg aangepast worden en hiervoor is de goedkeuring van de obligatiehouders noodzakelijk. Een algemene vergadering van de obligatiehouders wordt daarom gepland in het voorjaar van 2018.

Infrac is in dialoog gegaan met Fitch om een maximum aan informatie te bezorgen zodat Fitch de komende fusieoperatie in het juiste perspectief kan plaatsen.

1.29 Pensioenfondsen: overgang van tak 21 naar tak 23

Alle Infrac-DNB's hebben een pensioenovereenkomst afgesloten met Ethias voor het statutair personeel. Deze fondsen werden beheerd in tak 21 – behalve bij Infrac West waar reeds meer dan 2/3de van de fondsen in tak 23 beheerd wordt met KBC en Candriam als fondsbeheerders. Bij tak 21 is er een jaarlijkse waarborg op het kapitaal en op het rendement. Bij tak 23 wordt geen waarborg gegeven. De fondsen werden aangelegd ter financiering van de verwachte stijging in de basis pensioen- en de responsabiliseringsbijdragen.

Met de nieuwe controlewet van 2016 werd het specifieke voorrecht op de afgezonderde activa van de tak 21-fondsen bij faillissement van de verzekeraar geschrapt en wordt dit vervangen door een algemeen voorrecht, samen met alle gewone en bevoorrechte schuldeisers. Dit specifieke voorrecht werd wel behouden per beleggingsfonds onder tak 23. Bijkomend zijn er ook nog een aantal financiële voordelen die een overstap naar tak 23 rechtvaardigen.

De Raad van Bestuur is dan ook akkoord gegaan met de overgang van tak 21 naar tak 23. Aan Ethias werd gevraagd een marktbevraging te organiseren voor het aanduiden van drie vermogensbeheerders en dit volgens een “conservatief” beleggingsprofiel. De keuze is gevallen op KBC Asset Management, Candriam en Bank Degroof Petercam. Eind 2017 was 93,5% van de fondsen beheerd onder tak 23.

Pensioenreserves	Infrax Limburg	Infrax West	Iveg	PBE	Totaal
Per 31/12/2016	222.673.705	171.806.721	41.972.581	31.436.931	467.889.938
Per 31/12/2017	260.947.882	181.349.599	44.640.936	33.078.592	520.017.009

1.30 Juridisch kader

In 2017 waren de Infrax-DNB's betrokken in de volgende procedures:

1. **Zonstraal/VREG:** Op 1 juli 2014 is de tarifaire bevoegdheid inzake distributietarieven voor elektriciteit en gas overgeheveld van het federale niveau naar de Gewesten. Ter uitvoering van zijn nieuwe tarifaire bevoegdheid heeft de Vlaamse energieregulator VREG op 30 september 2014 een tariefmethodologie aangenomen voor de regulatoire periode 2015-2016. Zonstraal, een sectorvereniging voor zonne-energie, heeft samen met twee natuurlijke personen (die aangeven eigenaars van zonnepanelen te zijn) een beroep tot schorsing en vernietiging tegen dezelfde tariefmethodologie ingesteld bij het Hof van Beroep te Brussel. Omdat de VREG echter van oordeel was dat de Raad van State als enige bevoegd was om kennis te nemen van beroepen tegen beslissingen van de VREG, hebben de verzoekende partijen vervolgens een beroep (tot schorsing en vernietiging) tegen diezelfde tariefmethodologie ingesteld bij de Raad van State. De vier distributienetbeheerders van de Infrax-koepel Iveg, Infrax West, Inter-energa en de PBE (de "Infrax-DNB's") zijn in de procedure voor de Raad van state tussengekomen ter ondersteuning van de VREG.

Het Hof van Beroep heeft in (de motivering van) een tussenarrest aangegeven bevoegd te zijn, maar heeft de behandeling van de zaak geschorst in afwachting van een definitieve uitspraak van de Raad van State, teneinde tegenstrijdige uitspraken te vermijden.

Bij arrest van 1 oktober 2015 heeft de Raad van State het schorsingsverzoek verworpen wegens gebrek aan hoogdringendheid, zonder zich uit te spreken over zijn bevoegdheid. Daarop hebben de verzoekende partijen om de voortzetting van de rechtspleging verzocht.

Op 22 november 2017 heeft de betreffende kamer van het Hof van Beroep van Brussel (inmiddels 'het Marktenhof' genoemd) een arrest geveld in deze zaak waarbij de vordering van Zonstraal verworpen werd. Daaropvolgend heeft Zonstraal tevens afstand van geding gedaan van de zaak hangende bij de Raad van State.

2. **Proximus activering claim:** Op 28 juni 2008 werd de inbreng van de bedrijfstak van de digitale en analoge kabelklanten en de kabeltelevisieproducten met Telenet overeengekomen en werd een erfpacht op het kabelnet gevestigd voor 38 jaar.

Dit werd effectief gerealiseerd op 1 oktober 2008 door het verlijden van de notariële aktes.

Naar aanleiding van de overname van de kabeltelevisieklanten en de vestiging van een erfpacht op het kabelnet door Telenet, heeft Belgacom, nu Proximus, een vordering ingesteld bij de Rechtbank van Eerste Aanleg tot vernietiging van de contracten en tot het bekomen van een schadevergoeding. In eerste aanleg werd deze vordering verworpen (vonnis van 6/4/2009). Hierop heeft Proximus hoger beroep ingesteld bij het Hof van Beroep te Antwerpen.

De vordering van Proximus betrof het overmaken van de volledige documenten met betrekking tot het akkoord tussen Telenet, Interkabel en de kabelmaatschappijen. Tevens vroeg zij om deze akkoorden nietig te verklaren en op basis van een door haar besteld expertenrapport een schadevergoeding van 1,4 miljard euro.

De voormelde overeenkomsten bevatten via een vrijwaringsmechanisme ten laste van Telenet wel een aansprakelijkheidsbeperking voor de Kabelmaatschappijen. De Raad van Bestuur heeft daarom uit voorzichtigheidsoverwegingen beslist om een voorziening aan te leggen die functie is van die contractuele regeling. De Raad van Bestuur is ervan overtuigd dat de risico's en gelieerde onzekerheden, rekening houdende met alle gekende huidige elementen, in voldoende mate geprovisioneerd zijn in Interkabel en/of de jaarrekeningen van de betrokken DNB's. Immers in de zogenaamde Telenet-akkoorden is voorzien dat elke schadevergoeding boven 20 miljoen euro ten laste van Telenet valt.

Bij arrest van 18 december 2017 heeft het Hof van Beroep de vordering van Proximus integraal afgewezen. Proximus kan nog cassatieberoep instellen.

1.31 Interne controle omgeving

De interne controle omgeving van Infracx is gebaseerd op het COSO model voor interne controle, waarbij de vijf basiscomponenten, "controle omgeving", "risico beoordeling", "controle activiteiten", "informatie en communicatie" en "supervisie/ monitoring", hieronder kort worden toegelicht.

- Controle omgeving: De controleomgeving vormt de basis voor het uitvoeren van de interne controles en schept het kader waarbinnen iedereen zijn of haar activiteiten uitvoert.
- Risicobeoordeling: Risicobeoordeling is het proces van het begrijpen en het beheren van risico's, en draagt bij tot het halen van de door de organisatie vooropgestelde doelstellingen.
- Controle activiteiten: Controle activiteiten helpen om de objectieven van Infracx te behalen en worden door alle lagen van organisatie uitgevoerd. Controle activiteiten geven specifieke informatie, kunnen bepaalde fouten voorkomen of detecteren, en zijn automatisch of manueel van aard. Door het effectief uitvoeren van de controles daalt het inherent risico op fouten in een proces tot op een - door Infracx gewenst aanvaardbaar niveau ("risk appetite").
- Informatie en communicatie: Informatie en communicatie betreft zowel interne als externe communicatie.
- Supervisie: Supervisie omvat de superviserende activiteiten en het evalueren van de mensen, waarbij de verwachting aan de realiteit getoetst wordt en waarbij de resultaten van deze toetsing gerapporteerd worden aan de correcte instantie (bv. managementcomité, raad van bestuur, etc.).

1.32 Investerings

De groep Infracx heeft in 2017 investeringen verricht voor in totaal 257,8 miljoen euro bruto. Dit is 46,2 miljoen euro meer dan in 2016.

Investerings per activiteit in miljoenen euro					
Elektriciteit	Aardgas	Riolering	KTV	Diverse	Totaal
86,0	36,6	63,8	54,1	17,3	257,8
(+3,8)	(+0,4)	(+20,4)	(+15,9)	(+5,7)	(+46,2)

(x): toename of afname t.o.v. 2016

1.33 Belangrijke gebeurtenissen na de sluiting van de jaarrekening 2017

Zoals gemeld in het verslag wordt de fusie gepland van Infrac met Eandis S.O. en wordt er een algemene vergadering van obligatiehouders gepland voor de aanpassing van de prospectus. Er zijn geen andere belangrijke gebeurtenissen na de sluiting van de jaarrekening te vermelden die een impact kunnen hebben op de rekeningen.

2 Informatie over de onderneming

Infrac cvba is op 7 juli 2006 opgericht en is de gezamenlijke werkmaatschappij van Infrac Limburg, Infrac West, Iveg, PBE en Riobra.

In naam en voor rekening van haar aandeelhouders voert Infrac onder meer volgende taken uit:

- in het algemeen het leveren van management- en andere diensten en het ter beschikking stellen van de knowhow aan haar aandeelhouders;
- de voorbereiding en de uitvoering van de beslissingen van de bestuursorganen van haar aandeelhouders;
- alle operationele taken in het kader van de exploitatie, het onderhoud en de ontwikkeling van de netten en de installaties;
- het verlenen van alle diensten aan de distributienetgebruikers binnen het kader van de activiteiten van haar aandeelhouders op technisch, administratief en commercieel vlak;
- het bevorderen van de samenwerking tussen de aandeelhouders;
- de creatieve ontwikkeling van nieuwe producten en diensten.

De vennootschap staat, binnen het kader van de beleidslijnen zoals uitgezet door haar vennoten, in voor de exploitatie, het onderhoud en de ontwikkeling van de netten in de activiteiten elektriciteit, aardgas, kabeltelevisie en -communicatie en riolering.

3 Samenvatting van de belangrijkste opname- en waarderingsregels

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste opname- en waarderingsregels toegelicht. Deze werden door de Raden van Bestuur van de verschillende DNB's¹ vastgelegd conform de Belgische boekhoudkundige regels toegelicht (BE- GAAP).

Voor de gereguleerde activiteiten worden de richtlijnen van de regulator VREG toegepast. Op 1 juli 2014 is de tariefbevoegdheid voor elektriciteit en gas overgegaan van de federale regulator CREG naar de gewestelijke regulatoren VREG (voor Vlaanderen) en CWaPE (voor Wallonië). De CWaPE heeft aangegeven dat zij voor de Waalse regio de bestaande regelgeving zal blijven hanteren voor de jaren 2015, 2016 en 2017, met als gevolg dat er geen wijzigingen zijn in de boekhoudkundige verwerking. De VREG voorziet vanaf 2015 in een nieuwe tariefmethodologie, gebaseerd op inkomstenregulering in plaats van een "cost plus" systeem. Dit leidt tot enkele aanpassingen van de boekhoudkundige verwerking zoals verder wordt toegelicht.

¹ Distributie Net Beheerder

3.1 Criteria voor aggregatie

De geaggregeerde cijfers omvatten de volgende DNB's:

Infrax, Infrax Limburg, Inter-energa, Inter-aqua, Infrax West, Inter-media, Iveg, Riobra en PBE. De Infrax aggregatie bestaat uit de samentelling van de jaarrekeningen, opgesteld conform BE GAAP van alle DNB's.

Specifiek wordt de term aggregatie gebruikt en niet consolidatie. Dit bestaat erin dat de jaarrekeningen, zoals die worden opgesteld conform BE GAAP, van voornoemde entiteiten worden opgeteld en waarbij onderlinge transacties (verkopen, kosten, dividenden) en posities (deelnemingen, vorderingen, schulden) geëlimineerd worden.

De info met betrekking tot de boekhoudkundige perioden eindigend op 31 december 2017 en 2016 zijn gehaald uit de individuele geauditeerde jaarrekening 2017 en 2016 van elke DNB.

De geauditeerde cijfers van de verschillende DNB's zijn reeds voorgesteld aan de leden van de diverse Raden van Bestuur maar dienen nog goedgekeurd te worden door de Algemene Vergadering van de diverse DNBs.

Aangezien Infrax, in het kader van de jaarlijkse verplichtingen volgens de Belgische boekhoudwetgeving, niet verplicht is om een kasstroomoverzicht op te maken, is het kasstroomoverzicht voor de jaren 2017 en 2016 zoals opgenomen in dit verslag gebaseerd op de geauditeerde cijfers van de individuele DNB's en opgesteld volgens de berekeningswijze zoals toegepast in de First software (de software gebruikt om de Belgische jaarrekeningen op te maken).

3.2 Algemene waarderingsregels

1. Oprichtingskosten

De kosten die aan de exploitatie voorafgaan en de diverse kosten die betrekking hebben op de vaste activa in aanbouw, worden gewaardeerd tegen de kostprijs.

Deze kosten worden lineair afgeschreven over 5 jaar.

2. Immateriële vaste activa

De rubriek immateriële vaste activa omvat de kosten van softwarelicenties, kosten voor onderzoek en ontwikkeling, concessies, patenten en kosten voor inventarisatie en modellering van rioleringsnetten en worden gewaardeerd aan aanschaffingswaarde.

De kosten van softwarelicenties worden lineair afgeschreven over 5 jaar, de kosten van inventarisatie en modellering rioleringsnetten worden lineair afgeschreven over 10 jaar.

De VREG hanteert een afschrijvingspercentage van 20% (5 jaar) voor kosten van onderzoek en ontwikkeling, concessies, octrooien, licenties, knowhow, (handels)merken en soortgelijke rechten en een percentage van 0% voor vooruitbetalingen. Afschrijvingen op goodwill en oprichtingskosten zijn niet toegestaan.

3. Materiële vaste activa

Zoals beschreven in het KB van 30 januari 2001 tot uitvoering van het wetboek van vennootschappen, worden materiële vaste activa, inclusief eventueel bijkomende aanschaffingskosten, opgenomen aan aanschaffings- of inbrengwaarde met uitzondering van de zelf-vervaardigde activa dewelke worden gewaardeerd aan vervaardigingsprijs, zoals bepaald in artikel 37 van het KB van 30 januari 2001 tot uitvoering van het wetboek van vennootschappen.

Herwaardering

Naar aanleiding van de omzendbrief BA 2003/02 van 25 april 2003 van de Vlaamse Gemeenschap – administratie Binnenlandse Aangelegenheden besliste de Raad van Bestuur van de DNB's d.d. 22/3/04 om, met ingang van het boekjaar 2003, de jaarlijkse herwaardering van de materiële vaste activa af te schaffen. De herwaarderingen met betrekking tot het verleden zijn behouden in de jaarrekening en worden vervolgens afgeschreven volgens de afschrijvingspercentages zoals voorzien door de regulatoren.

Waardering van de RAB voor de distributienetten elektriciteit en gas

RAB betekent 'regulated asset base' (gereguleerd actief). Het is de basis voor de berekening van de afschrijvingen en de billijke winstmarge. De RAB waarde is het resultaat van de initieel berekende en door de regulator goedgekeurde economische reconstructiewaarde van de gereguleerde materiële vaste activa (iRAB oftewel initiële RAB waarde) verhoogd met de jaarlijkse investeringen, verminderd met de jaarlijkse afschrijvingen en desinvesteringen. De economische reconstructiewaarde van het gereguleerde vast actief is gebaseerd op een gedetailleerde technische inventaris van alle netwerk onderdelen.

De RAB waarde wordt jaarlijks berekend als volgt:

- In plus
 - nieuwe investeringen.
- In min
 - de tussenkomsten van netgebruikers;
 - de subsidies;
 - de gerealiseerde afschrijvingen en waardeverminderingen;
 - de desinvesteringen
 - de desinvesteringen van activa aan hun historische aanschaffingswaarde plus
 - de afboekingen van de resterende meerwaarde op de activa à rato van 2% jaarlijks (bij benadering gelijk aan het waargenomen gemiddelde jaarlijkse ritme van desinvesteringen).

3.1 Afschrijvingen

De afschrijvingen worden berekend op de aanschaffings- of inbrengwaarde verminderd met de tussenkomsten van de netgebruikers.

De meerwaarde van de gereguleerde activa wordt jaarlijks afgeschreven aan 2% overeenkomstig de reglementering van de CREG, de VREG en de CWaPE.

Afschrijvingen worden lineair toegepast volgens onderstaande percentages.

Afschrijvingen worden pro rata temporis berekend vanaf de datum wanneer de activa in dienst worden gesteld. Er worden geen afschrijvingen toegepast op de vaste activa in aanbouw en de terreinen.

Afschrijvingen op het transportnet (36kV/70kV) worden toegepast conform de richtlijnen van de CREG zoals die opgenomen zijn in het KB op de meerjarentarieven (KB van 8 juni 2007):

- 2 % (50 jaar) voor de kabels en lijnen 36 kV en 70 kV;
- 3 % (33 jaar) voor de gebouwen, posten, cabines, en stations + uitrusting van de stations 36 kV en 70 kV;
- 20% (5 jaar) op overige uitrusting en meubilair;
- 20% (5 jaar) op rollend materieel en de informatica.

De afschrijvingsvoeten voor de distributenetten worden toegepast, vanaf 2015, conform de richtlijnen van de VREG:

- 0% voor terreinen;
- 3% (33 jaar) voor industriële gebouwen;
- 2% (50 jaar) voor administratieve gebouwen;
- 2% (50 jaar) voor kabels en lijnen distributie elektriciteit en leidingen distributie aardgas;
- 3% (33 jaar) voor posten, cabines, stations, aansluitingen, meetapparatuur distributie elektriciteit en aardgas;
- 6,67% (15 jaar) voor hergebruikte uitrusting cabines;
- 10% (10 jaar) voor telegelezen- en budgetmeters, WKK-installaties, teletransmissie en optische vezels, CAB, telebediening en uitrusting dispatching, gereedschap en meubilair, en andere materiële vaste activa (ook unieke operator);
- 20% (5 jaar) op rollend materieel;
- 33% (3 jaar) op administratieve uitrusting (informatica en kantoor);
- 20% (5 jaar) op project slimme meters, project clearing house en project slimme meters.

De CWaPE past de volgende afschrijvingspercentages toe in 2015 en 2016 en 2017 (conform de boekhoudkundige voorschriften van de CREG zoals opgenomen in het inmiddels afgeschafte KB van 2 september 2008):

- 3% (33 jaar) voor industriële gebouwen;
- 2% (50 jaar) voor administratieve gebouwen;
- 2% (50 jaar) voor kabels en lijnen distributie elektriciteit en leidingen distributie aardgas;
- 3% (33 jaar) voor posten, cabines, transformatie stations en meetapparatuur;
- 10% (10 jaar) voor teletransmissie en optische vezels;
- 20% (5 jaar) op rollend materieel;
- 10% (10 jaar) voor telegelezen- en budgetmeters, WKK-installaties, CAB, telebediening en uitrusting dispatching, labo uitrusting, gereedschap en meubilair, elektronische uitrusting kabeltelevisie en andere materiële vaste activa;
- 33% (3 jaar) op administratieve uitrusting (informatica en kantoor).

Vanaf 2018 kunnen nieuwe afschrijvingspercentages opgesteld worden door de VREG en/of CWaPE.

3.2 Kostprijs bestanddelen

De geactiveerde kosten van aannemers, directe personeelskosten en materialen worden verhoogd met een forfaitaire toeslag voor indirecte kosten. Deze indirecte kosten omvatten het gedeelte van de algemene administratie- en exploitatiekosten die niet rechtstreeks kunnen aangerekend worden op geïdentificeerde investeringsuitgaven.

4. Financiële vaste activa

Die zijn geboekt tegen hun aanschaffingswaarde.

In geval van een blijvende minderwaarde wordt een waardevermindering doorgevoerd.

5. Voorraden - werken in uitvoering

De voorraden in de magazijnen worden in de balans opgenomen tegen de voortschrijdend gemiddelde prijzen.

De werken in uitvoering worden opgenomen tegen kostprijs. Vooruitbetalingen worden opgenomen in de balans in de rubriek 46.

Op basis van de rotatiesnelheid van de voorraad, worden provisies voor waardeverminderingen berekend.

De berekening wordt als volgt gedaan:

Voorraad items niet bewogen gedurende de afgelopen 12 maanden:

een provisie wordt voorzien van 33% op de waarde zoals opgenomen in de voorraad.

Voorraad items niet bewogen gedurende de afgelopen 24 maanden:

een provisie wordt voorzien van 66% op de waarde zoals opgenomen in de voorraad.

Voorraad items niet bewogen gedurende de afgelopen 36 maanden:

een provisie wordt voorzien van 100% op de waarde zoals opgenomen in de voorraad.

Vanaf boekjaar 2016 wordt in de berekeningsbasis voor de obsoleete stock geen rekening gehouden met strategische wissel(reserve)stukken .

6. Vorderingen en schulden

De vorderingen en schulden worden geboekt tegen hun oorspronkelijke waarde. Er waren op 31 december 2017 noch vorderingen noch schulden in vreemde munten.

De volledige afboeking van de openstaande klantenfacturen gebeurt na beëindiging van de invorderingsprocedures.

De volgende debiteuren worden als dubieus beschouwd:

- in faling gestelde klanten of debiteuren die een concordaat hebben aangevraagd;
- de debiteuren waar de levering werd geschorst wegens wanbetaling;
- de schuldvorderingen op klanten die verhuisd en onbereikbaar zijn.

Het opzetten van de provisie voor dubieuze debiteuren gebeurt op basis van de vervaldbalans per 31 december van het huidig boekjaar. De vorderingen staan geboekt in de boeken van Infrac (aangezien Infrac factureert in naam en voor rekening van de verschillende DNB's).

Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen enerzijds de gedropte klanten (sociale leverancier) en anderzijds de niet-gedropte klanten (overige klanten).

De berekening wordt voor elke van deze groep klanten als volgt gedaan:

Gedropte klanten (sociale leverancier)

- voor de vorderingen van gedropte klanten met betaalovereenkomst wordt een provisie voorzien van 50% op het totaal openstaand saldo exclusief BTW;

- voor de vorderingen van klanten met collectieve schuldenregeling wordt een provisie voorzien van 100% op het totaal openstaand saldo exclusief BTW;
- voor de overige vorderingen wordt een provisie voorzien van 100% voor de saldi exclusief BTW die langer dan een half jaar (180 dagen) openstaan.

Niet gedropte klanten - overige klanten

Voor de berekening van de provisie op de overige vorderingen worden volgende percentages toegepast:

- openstaande saldi exclusief BTW met vervaldag < 60 dagen: 0%;
- openstaande saldi exclusief BTW met vervaldag > 60 dagen en < 180 dagen: 20%;
- openstaande saldi exclusief BTW met vervaldag > 180 dagen en < 365 dagen: 40%;
- openstaande saldi exclusief BTW met vervaldag > 365 dagen en < 730 dagen: 60%;
- openstaande saldi exclusief BTW met vervaldag > 730 dagen: 80%.

7. Ontvangen kapitaalsubsidies

Omwille van het onzekere karakter betreffende zowel ontvangst, tijdstip van ontvangst en grootte van de toegekende subsidie worden de kapitaalsubsidies geboekt bij ontvangst.

Het ontvangen bedrag kapitaalsubsidies, van diverse Overheden, bij investeringen in rioleringswerken bedraagt 25,6 miljoen euro in 2017.

8. Financiële instrumenten

Om het renterisico van enkele langetermijnleningen af te dekken, maken de verschillende DNB's gebruik van een IRS (Interest Rate Swap) waarbij de variabele EURIBOR rente wordt omgeuild tegen een vaste IRS-rente voor de volledige looptijd van de lening. Hierbij een overzicht van de renteswaps op 31 december 2017:

- lening Infrac (2011-2031): 70 miljoen euro – reële waarde op 31 december 2017 bedraagt - 6.112.401,90 euro;
- lening Infrac West (2012-2022): 30 miljoen euro – reële waarde op 31 december 2017 bedraagt - 406.596,71 euro;
- lening Iveg (2012-2022): 10 miljoen euro – reële waarde op 31 december 2017 bedraagt - 135.533,37 euro;
- lening PBE (2012-2022): 10 miljoen euro – reële waarde op 31 december 2017 bedraagt - 135.533,37 euro;
- lening Inter-energa (2012-2022): 40 miljoen euro - reële waarde op 31 december 2017 bedraagt - 585.995,96 euro;
- lening Inter-aqua (2012-2022): 20 miljoen euro – reële waarde op 31 december 2017 bedraagt - 292.997,98 euro;
- lening Inter-aqua (2016-2036): 58,6 miljoen euro – reële waarde op 31 december 2017 bedraagt - 9.053.399,56 euro.

De reële waarde (mark-to-market waardering) van de renteswaps is niet opgenomen in de boekhouding (in overeenstemming met Belgische boekhoudnormen), doch de reële waarde is toegelicht in de individuele jaarrekeningen.

De reële waarde (mark-to-market waardering) is onderhevig aan de schommelingen in de rente markt. De negatieve waardering van de renteswaps wordt volledig gecompenseerd door de lage EURIBOR rente zoals opgenomen in de leningscontracten.

4 Financiële overzichten

4.1 Geaggregeerde winst- en verliesrekening

(in duizenden EUR)	Toelichting	31/12/2017	31/12/2016
<u>BEDRIJFSOPBRENGSTEN</u>		<u>880.428</u>	<u>977.745</u>
Omzet	5.1.1	710.638	696.048
Wijziging in de voorraad werken in uitvoering	5.1.3	1.309	653
Andere bedrijfsopbrengsten	5.1.3	160.385	268.727
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	5.1.4	8.096	12.316
<u>BEDRIJFSKOSTEN</u>		<u>752.891</u>	<u>848.976</u>
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	5.2.1	19.457	19.064
Diensten en diverse goederen	5.2.2	426.883	536.046
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	5.2.3	148.061	145.926
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, IVA, MVA	5.2.4	122.148	112.600
Waardeverminderingen op voorraden, WIU en handelsvorderingen	5.2.5	828	3.177
Voorzieningen voor risico's en kosten	5.2.6	2.472	-114
Andere bedrijfskosten	5.2.7	6.032	5.628
Niet-recurrente bedrijfskosten	5.2.8	27.010	26.650
BEDRIJFSRESULTAAT		127.537	128.769
<u>FINANCIËLE OPBRENGSTEN</u>		<u>26.814</u>	<u>26.084</u>
Opbrengsten uit financiële vaste activa	5.3.1	7.384	7.362
Opbrengsten uit vlottende activa	5.3.2	668	517
Andere financiële opbrengsten	5.3.3	18.762	18.204
<u>FINANCIËLE KOSTEN</u>		<u>30.511</u>	<u>34.381</u>
Kosten van schulden	5.4.1	30.484	34.234
Andere financiële kosten	5.4.2	27	147
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN		123.840	120.472
Onttrekking aan de uitgestelde belastingen	5.5	328	587
Overboeking naar de uitgestelde belastingen	5.5	-18	-120
<u>BELASTINGEN</u>		<u>41.697</u>	<u>36.198</u>
Belastingen op het resultaat	5.6	41.857	36.926
Regularisering van belastingen en terugneming van voorzieningen voor belastingen	5.6	-160	-728
RESULTAAT OVER DE VERSLAGPERIODE		82.453	84.740
Overboeking naar de belastingvrije reserves	5.7	54	233
TE BESTEMMEN RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR		82.399	84.508

4.2 Geaggregeerde balans

(in duizenden EUR)	Toelichting	31/12/2017	31/12/2016
<u>VASTE ACTIVA</u>		<u>3.523.047</u>	<u>3.447.881</u>
Oprichtingskosten	5.8	-	5
Immateriële vaste activa	5.9	15.324	23.330
Materiële vaste activa	5.10	3.209.143	3.137.635
Financiële vaste activa	5.11	105.769	105.254
Verbonden ondernemingen		11.547	11.547
Ondernemingen met deelnemingsverhouding		13.442	12.942
Andere financiële vaste activa		80.780	80.765
Vorderingen op meer dan één jaar	5.13	192.811	181.658
<u>VLOTTENDE ACTIVA</u>		<u>547.763</u>	<u>687.207</u>
Voorraden en werken in uitvoering	5.12	40.862	35.198
Vorderingen op ten hoogste één jaar	5.13	178.655	168.165
Geldbeleggingen	5.14	7.002	12.011
Liquide middelen	5.14	55.536	45.307
Overlopend actief	5.15	265.708	426.526
TOTAAL ACTIVA		4.070.810	4.135.088

(in duizenden EUR)	Toelichting	31/12/2017	31/12/2016
<u>EIGEN VERMOGEN</u>	4.3	<u>2.811.994</u>	<u>2.752.906</u>
Kapitaal	5.16	1.081.666	1.081.360
Uitgiftepremies		115.589	115.589
Herwaarderingsmeerwaarden		509.599	523.084
Reserves	5.16	908.384	859.667
Kapitaalsubsidies		196.756	173.206
Voorzieningen voor risico's en kosten	5.17	23.648	21.280
Uitgestelde belastingen	5.17	10.355	12.182
<u>SCHULDEN</u>		<u>1.224.813</u>	<u>1.348.720</u>
Schulden op meer dan één jaar	5.18	800.684	881.708
Financiële schulden		800.663	873.790
Overige schulden		21	7.918
Schulden op ten hoogste één jaar	5.19	272.839	299.395
Schulden > 1 jaar die binnen het jaar vervallen		74.333	75.290
Financiële schulden		25.000	25.250
Handelsschulden		69.431	69.904
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		5.193	1.636
Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten		46.177	79.701
Overige schulden		52.705	47.613
Overlopend passief	5.20	151.290	167.617
TOTAAL PASSIVA		4.070.810	4.135.088

4.3 Geaggregeerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

(in duizenden EUR)	Kapitaal	Uitgifte premies	HWM	Reserves*	Overgedragen winst*	Subsidies**	Totaal
Totaal op 1 januari 2016	1.080.505	114.582	534.948	767.714	40.985	162.302	2.701.036
Totaalresultaat over de verslagperiode	855	1.007	-11.864		84.508	10.904	85.410
Dotatie/afname aan reserves				12.056			12.056
Te betalen dividenden					-45.596		-45.596
Totaal op 31 december 2016	1.081.360	115.589	523.084	779.770	79.897	173.206	2.752.906
Totaalresultaat over de verslagperiode	306		-13.485		82.399	23.550	92.770
Dotatie/afname aan reserves				12.644			12.644
Te betalen dividenden					-46.326		-46.326
Totaal op 31 december 2017	1.081.666	115.589	509.599	792.414	115.970	196.756	2.811.994

* de som van de overgedragen winst en de reserves stemt overeen met de totale reserves op de balans

** in het kader van de vennootschapsbelasting, is op eindejaar een deel overgeboekt naar de uitgestelde belastingen.

4.4 Geaggregeerd kasstroomoverzicht

(in duizenden EUR)		Toelichting	31/12/2017	31/12/2016
Operationele activiteiten	Resultaat over de verslagperiode		82.399	84.508
bestaande uit	Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	5.2.4	122.148	112.600
	Waardeverminderingen op vlottende activa (toevoeging +; terugname -)	5.2.5	828	3.177
	Mutatie voorzieningen (terugname -; toevoeging +)	5.2.6	2.472	-.114
	Ontvangen dividenden	5.3.1	-7.384	-7.362
	Uitzonderlijke afschrijvingen/uitzonderlijke terugname afschrijvingen	5.1.4	-31	-.151
	Min-/meerwaarde op realisatie vaste activa	5.1.4/5.2.8	4.895	4.098
	Terugneming voorziening voor uitzonderlijke risico's en kosten		0	.0
	Wijzigingen kapitaalsubsidies	5.3.3	-3.876	-4.228
	Cashflow uit operationele activiteiten		201.450	192.528
	Mutatie handels- en overige schulden	5.19	-.473	2.439
	Mutatie schulden mbt belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	5.19	-33.525	19.077
	Mutatie vooruitbetalingen	5.19	3.556	-.50
	Mutatie overlopend passief	5.20	-16.326	.206
	Wijziging in de operationele schulden		-46.768	21.672
	Mutatie in de vorderingen op méér dan 1 jaar	5.13	-11.153	-1.119
	Mutatie voorraad	5.12	-5.664	-3.341
	Mutatie handels- en overige vorderingen	5.13	-10.490	-13.938
	Waardeverminderingen op vlottende activa (toevoeging +; terugname -)	5.2.5	-828	-3.177
	Mutatie overlopend actief	5.15	160.818	219.343
	Wijziging in de operationele activa		132.683	197.768
	Wijziging in de voorzieningen en uitgestelde belastingen	5.17	-1.932	715
	OPERATIONELE CASHFLOW NA BELASTINGEN		285.434	412.682
Investeringsactiviteiten in	Oprichtingskosten		0	0
	Immateriële vaste activa	5.9	-7.603	-5.178
	Materiële vaste activa	5.10	-178.011	-146.015
	Financiële vaste activa	5.11	-515	-11
	Opbrengsten uit financiële vaste activa	5.3.1	7.384	7.362
	Minder- en meerwaarden op realisatie vaste activa	5.1.4/5.2.8	-4.895	-4.098
	INVESTERINGSSTROOM		-183.640	-147.940
	VRIJE CASHFLOW VOOR FINANCIERING		101.794	264.742
Financieringsactiviteiten in	Mutatie eigen vermogen	4.3	59.089	51.870
	Resultaat van het boekjaar	4.3	-82.399	-84.508
	Winstuitkering	4.3	46.326	48.546
	Wijziging subsidies	5.3.3	3.876	4.228
	Eigen vermogen		26.892	20.136
	Mutatie in financiële schulden op meer dan één jaar	5.18	-73.127	-96.961
	Mutatie in financiële schulden op ten hoogste één jaar	5.19	-.250	-114.500
	Mutatie in schulden op ten hoogste één jaar	5.19	-.958	.689
	Financiële schulden		-74.335	-210.772
	Mutatie in overige schulden op ten hoogste één jaar	5.19	5.092	7.229
	Mutatie in overige schulden op meer dan één jaar	5.18	-7.897	2.051
	Winstuitkering boekjaar	4.3	-46.326	-48.546
	Overige schulden		-49.131	-39.266
	FINANCIERINGSSTROOM		-96.574	-229.903
	TOTALE CASHFLOW		5.220	34.840
	Bronnen		319.710	440.181
	Aanwendungen		-314.490	-405.341
	Beweging in de liquide middelen en geldbeleggingen		5.220	34.840

5 Toelichtingen

5.1 Bedrijfsopbrengsten

5.1.1 Omzet

(In duizenden EUR)		2017	2016
Elektriciteit + 70KV/36KV	Distributie	385.686	421.697
	Injectie	2.771	2.944
	Transportkosten Elia	117.406	121.826
	Netbijdrage	31.970	30.414
	Opbrengsten 70KV/36KV	11.530	11.669
	Andere	-27.899	-76.868
Totaal elektriciteit + 70KV/36KV		521.464	511.682
Gas	Distributie	91.082	77.265
	Andere	5.892	15.490
Totaal gas		96.974	92.755
Riolering	Rioolrecht	72.239	71.409
	KTV		
	Vergoedingen	11.197	10.930
Andere	Andere verkopen	8.764	9.272
TOTAAL		710.638	696.048

Infrac behaalde het gros van haar opbrengsten uit de vergoeding voor het transport van elektriciteit en gas via haar distributienetten.

Deze opbrengsten moeten samen met de regulatoire overdrachten (zie verder) worden geëvalueerd. De andere verkopen bij elektriciteit en gas omvatten enerzijds de leveringen van energie aan personen die wegens betaalmoelijkheden geen leverancier van energie vinden op de markt, en anderzijds de aanpassingen in de omzet naar aanleiding van het regulatorisch actief en passief (zie toelichting 4.1.2 Regulatoire overdrachten).

De opbrengsten uit de rioleringsactiviteit omvat de aanrekeningen van de gemeentelijke saneringsbijdrage door de drinkwatermaatschappijen.

De opbrengsten van de activiteit distributie kabeltelevisie bestaan hoofdzakelijk uit de, via Interkabel Vlaanderen, ontvangen vergoedingen van Telenet. Dit betreft de vergoedingen voor de ombouw van het kabelnet tot een interactief telecommunicatienetwerk op basis van de vroegere akkoorden van 1996 namelijk een annuïteitenvergoeding en 'cliëntèle fee'.

De opbrengsten van de activiteit distributie kabeltelevisie bevatten tevens de opbrengsten met betrekking tot Infra-X-net en Infra-GIS.

De andere verkopen betreffen diverse aanrekeningen aan derden.

5.1.2 Regulatorie overdrachten

(In duizenden EUR)	2017	2016
Toevoeging overdrachten	-3.876	-18.481
Recuperatie overdrachten	-26.792	-51.971
TOTAAL	-30.668	-70.452

In uitvoering van haar nieuwe taken heeft de VREG op 30 september 2014 een nieuwe tariefmethodologie, gebaseerd op inkomensregulering, goedgekeurd.

De nieuwe methode voorziet 2 budgetten: een exogeen en een endogeen (niet-exogeen) budget. Exogene kosten zijn kosten waarop de netbeheerder geen enkele impact heeft. Deze kosten worden limitatief opgesomd en bestaan uit: REG-premies, groenestroom- en warmtekrachtcertificaten, gratis kWh, transmissiekosten, heffingen, belastingen (m.u.v. vennootschapsbelasting, onroerende voorheffing), bepaalde pensioendotaties en prefinancieringskosten voor de voorraad groenestroom- en warmtekrachtcertificaten en regulatorie saldi. De exogene kosten worden 'pass-through' doorgerekend naar de klanten. Alle andere kosten (exploitatiekosten, afschrijvingen, financieringskosten,...) zijn 'endogeen'. Voortaan bepaalt de VREG zelf het endogeen budget. Zij baseert zich hiervoor op het verleden en rekent de sectortrend van het verleden door naar de toekomst.

Zoals je bovenaan kan zien is er voor 2017 een overschot gerealiseerd op het totale exogene budget (dit was het resultaat van een overschot in de omzet van de elektriciteit en de gas activiteit in 2017), waardoor de omzet is afgenomen.

De VREG heeft de vergoeding voor het eigen en het vreemd vermogen voor 2017 als volgt vastgelegd: het eigen vermogen – in bedrag beperkt tot 40 % van de Regulated Asset Base (RAB) - wordt vergoed aan 5,2 % na belastingen. Het vreemd vermogen - berekend op 60 % van RAB - en het netto-bedrijfskapitaal worden vergoed aan 3 %. De prefinanciering van de onverkochte GSC en WKC worden vergoed a rato van de intrest gelijk aan de wettelijke rentevoet in burgerlijke en handelszaken, zijnde 1,74% voor 2017. De prefinanciering van de regulatorie tekorten (de saldi vanaf 2015) op de exogene kosten (de doorrekening van de exogene kosten aan werkelijke waarde zal aanleiding geven tot verschillen tussen de tarieven en de boekhoudkundige kost) worden vergoed a rato van de intrest gelijk aan de wettelijke rentevoet in burgerlijke en handelszaken, zijnde 1,57% voor 2017. De prefinanciering van het regulatorie actief/passief (saldi voor 2015) wordt vergoed a rato van de intrest gelijk aan de wettelijke rentevoet in burgerlijke en handelszaken, zijnde 2% voor 2017.

De VREG heeft tevens beslist om de tekorten en de overschotten opgelopen in de periode 2010-2014 vanaf 2016 te recupereren over een periode van 5 jaar. De tekorten en overschotten opgelopen in het jaar 2015 worden vanaf 2017 gerecupereerd/verrekend.

Voor gans Infrax bedraagt het toegelaten inkomen in 2017 in Vlaanderen voor distributie elektriciteit 417,3 miljoen euro en voor distributie aardgas 88,3 miljoen euro.

5.1.3 Andere bedrijfsopbrengsten

(In duizenden EUR)	2017	2016
Wijziging in de voorraad werken in uitvoering	1.309	653
Andere bedrijfsopbrengsten	160.385	268.727
TOTAAL	161.694	269.380

De andere bedrijfsopbrengsten betreffen voornamelijk de ontvangen exploitatievergoeding van Telenet (21.938 k euro), de verkoop van groenestroom- en warmtekrachtcertificaten (77.271 k euro), de ontvangen opbrengsten in het kader van de jaarlijkse solidariteitsoefening met betrekking tot de groenestroom- en warmtekrachtcertificaten (47.577 k euro).

5.1.4 Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten

(In duizenden EUR)	2017	2016
Meerwaarde realisatie (im)materiële vaste activa	113	650
Uitzonderlijke opbrengsten op vorderingen	139	119
Overige uitzonderlijke opbrengsten	7.844	11.547
TOTAAL	8.096	12.316

De meerwaarde heeft enerzijds betrekking op de terugname van artikelen in de voorraad. Deze opbrengst wordt geneutraliseerd met een eenzelfde bedrag in de bedrijfskosten (Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen).

Anderzijds heeft de meerwaarde betrekking op opbrengsten verkregen voor recuperatie van duurzame producten bij het verschromen van materiaal.

De uitzonderlijke opbrengsten op vorderingen betreffen betalingen die ontvangen zijn waarvan de openstaande vordering reeds was afgeboekt aangezien deze niet meer inbaar werd geacht in het verleden.

De overige uitzonderlijke opbrengsten hebben voornamelijk betrekking op de financiële reconciliatie (afrekening reële getransporteerde volumes elektriciteit en gas via FERESO) voor een bedrag van 4.287 k euro.

5.2 Bedrijfskosten

5.2.1 Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen

(In duizenden EUR)	2017	2016
Aankopen energie	5.068	3.658
Aankopen netverliezen	14.390	15.406
TOTAAL	19.457	19.064

De aankopen energie betreffen de aankopen van elektriciteit en gas voor de sociale klanten.
De aankopen netverliezen betreffen de betalingen van Infrac aan de energieleveranciers voor de netverliezen elektriciteit.

5.2.2 Diensten en diverse goederen

(In duizenden EUR)	2017	2016
Aannemerskosten voor aanleg en onderhoud netten	161.831	135.335
Vergoedingen waaronder gebruik installaties	8.306	8.031
Advertentie, informatie, documentatie, e.d.	2.253	2.257
Openbare dienstverplichting	273.604	373.592
Contracten en beheerskosten	3.535	3.874
Consultancy en andere prestaties	4.833	5.696
Personeel derden	12.705	15.976
Transportvergoeding Elia	121.202	119.117
Andere	96.414	83.714
Overdracht naar vast actief	-257.800	-211.546
TOTAAL	426.883	536.046

De kosten met betrekking tot diensten en diverse goederen dalen met 109.163 k euro tegenover 2016.

Deze daling is voornamelijk het gevolg van een daling in de kosten met betrekking tot openbare dienstverplichting.

De kosten met betrekking tot openbare dienstverplichting omvat de kosten voor rationeel energieverbruik en de kosten met betrekking tot groenestroom- en warmtekrachtcertificaten. De daling ten aanzien van 2016 heeft voornamelijk te maken met de DAEB-vergoeding (Dienst Algemeen Economisch Belang), voor meer detail zie verder 5.15 Overlopend actief.

5.2.3 Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen

(In duizenden EUR)	2017	2016
Bezoldigingen	104.316	102.147
Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen	34.658	34.065
Andere personeelskosten (oa. lasten voor pensioenregelingen, bovenwettelijke verzekeringen, maaltijdcheques,....)	9.087	9.714
TOTAAL	148.061	145.926

De personeelskosten bedragen 148.061 k euro in 2017, een stijging van 1,5 % ten opzichte van 2016. Het gemiddeld aantal actieve personeelsleden bedraagt 1.398,21 FTE's in 2017 vergeleken met 1.444,59 FTE's in 2016.

5.2.4 Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, IVA, MVA

(In duizenden EUR)	2017	2016
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, IVA, MVA	122.148	112.600
TOTAAL	122.148	112.600

De afschrijvingen op de immateriële vaste activa stijgen met 7.995 k euro. Naar aanleiding van de geplande fusie met Eandis, werden een aantal projecten met betrekking tot Atrias binnen Infrac stop gezet, hetgeen heeft geresulteerd in een versnelde afschrijving van 8 miljoen euro. De afschrijvingen op de materiële vaste activa stijgen met 1.553 k euro.

5.2.5 Waardeverminderingen op voorraden, WIU en handelsvorderingen

(In duizenden EUR)	2017	2016
Waardeverminderingen voorraden	-190	1.143
Waardeverminderingen handelsvorderingen < 1jaar	1.018	2.034
TOTAAL	828	3.177

In 2017 bedraagt de provisie waardeverminderingen voorraden 2.767 k euro en tevens is de provisie van 2016 terug genomen voor een bedrag van 2.957 k euro, hetgeen betekent dat de netto impact in de resultatenrekening (190) k euro bedraagt. De waardeverminderingen op handelsvorderingen betreft de afboekingen van definitief oninbare vorderingen.

De grote daling ten opzichte van 2016 heeft te maken met een inhaalbeweging betreffende het definitief afboeken van oninbare vorderingen in 2016.

5.2.6 Voorzieningen voor risico's en kosten

(In duizenden EUR)	2017	2016
Voorziening oninbare vorderingen	2.520	43
Andere	-48	-157
TOTAAL	2.472	-114

De voorziening voor oninbare vorderingen stijgt met 2.477 k euro ten aanzien van 2016. Deze stijging heeft enerzijds te maken met het feit dat men in 2016 een inhaalbeweging heeft gedaan betreffende het definitief afboeken van oninbare vorderingen. Anderzijds worden de openstaande vorderingen mbt nieuwe aansluitingen vanaf 2017 mee opgenomen in de berekening dubieuze debiteuren aangezien wij sinds einde 2016 hiervoor geen voorafgaande facturatie meer toepassen (voorheen werd elke aanvraag tot nieuwe aansluiting vooraf gefactureerd).

5.2.7 Andere bedrijfskosten

(In duizenden EUR)	2017	2016
Diverse belastingen	736	332
Rioleringsfondsen	5.296	5.296
TOTAAL	6.032	5.628

De diverse belastingen omvat voornamelijk de Redevance de voiries en onroerende voorheffing. In haar omzendbrief van april 2014 stelde de minister van Leefmilieu dat de gemeentelijke saneringsinkomsten enkel gebruikt mogen worden voor (nieuwe) investerings- en onderhoudsuitgaven inzake riolering. Onder investeringen wordt ook het herstel van de bovenbouw of de aanleg van een nieuwe bovenbouw verstaan.

De Raden van Bestuur van Inter-aqua, Riobra, Infrac West en Iveg komen tegemoet aan die vraag en zullen dan ook voortaan geen dividenden vanuit de activiteit riolering meer uitkeren.

De eventuele winsten worden gereserveerd en beschikbaar gehouden in rioleringsfondsen. Door de oprichting van een rioleringsfonds wordt er ook een belangrijke impuls gegeven voor bijkomende investeringen in rioleringsinfrastructuur.

In 2017 hebben Inter-aqua en Riobra een rioleringsfonds aangelegd ten bedrage van 2.820 k euro voor Inter-aqua en 2.476 k euro voor Riobra.

5.2.8 Niet-recurrente kosten

(In duizenden EUR)	2017	2016
Minderwaarde realisatie (im)materiële vaste activa	5.008	4.749
Andere uitzonderlijke kosten	22.002	21.901
TOTAAL	27.010	26.650

De geboekte minderwaarde in zowel 2017 als 2016 betreft voornamelijk de gesloopte activa.

De andere uitzonderlijke kosten hebben voornamelijk betrekking op de dotatie voor pensioenen voor een bedrag van 21.230 k euro en dit ten waarborg van de pensioenverplichtingen van het statutair personeel.

5.3 Financiële opbrengsten

5.3.1 Opbrengsten uit financiële vaste activa

(In duizenden EUR)	2017	2016
Opbrengsten uit financiële vaste activa	7.384	7.362
TOTAAL	7.384	7.362

De opbrengsten uit financiële vaste activa betreft de ontvangen dividenden uit diverse deelnemingen in andere ondernemingen waaronder Interkabel Vlaanderen en Publi-T.

5.3.2 Opbrengsten uit vlottende activa

(In duizenden EUR)	2017	2016
Opbrengsten uit vlottende activa	668	517
TOTAAL	668	517

De opbrengsten uit vlottende activa betreft intresten op diverse openstaande vorderingen en beleggingsopbrengsten.

5.3.3 Andere financiële opbrengsten

(In duizenden EUR)	2017	2016
Kapitaal- en intrestsubsidies	3.876	4.228
Overige diverse financiële opbrengsten	14.886	13.976
TOTAAL	18.762	18.204

De andere financiële opbrengsten betreffen enerzijds de afschrijvingen op de kapitaal- en intrestsubsidies en anderzijds de canonvergoedingen Telenet.

Door de overeenkomst met Telenet van 2008 ontvangt Infrax een billijke winstvergoeding (6,25%) op de waarde van het kabelnet dat tot 2046 in erfpacht gegeven werd aan Telenet.

5.4 Financiële kosten

5.4.1 Kosten van schulden

(In duizenden EUR)	2017	2016
Leasingschulden	636	694
Rentelasten uit lange en korte termijn financieringen	29.848	33.540
TOTAAL	30.484	34.234

De rentelasten uit lange en korte termijn financieringen betreffen voornamelijk de financiële kosten met betrekking tot bankleningen. Anderzijds zijn de kosten met betrekking tot de obligatieleningen ook opgenomen in de rubriek "Rentelasten uit lange en korte termijn financieringen" voor een bedrag van 16.113 k euro.

Deze kosten hebben betrekking op zowel de intrestlasten als de kosten met betrekking tot de uitgifte beneden pari (disagio) en de andere financiële kosten verbonden aan de obligatieleningen van 2013 en 2014.

5.4.2 Andere financiële kosten

(In duizenden EUR)	2017	2016
Bankkosten	13	13
Overige diverse financiële kosten	14	134
TOTAAL	27	147

De overige diverse financiële kosten bevatten voornamelijk verwijlntresten.

5.5 Onttrekking en/of overboeking naar de uitgestelde belastingen

(In duizenden EUR)	2017	2016
Onttrekking aan de uitgestelde belastingen	328	587
Overboeking naar de uitgestelde belastingen	-18	-120
TOTAAL	310	467

Sinds 1 januari 2015 zijn de opdracht houdende verenigingen niet meer automatisch vrijgesteld van de vennootschapsbelasting.

Alle Infrac-DNB's, met uitzondering van diegene die uitsluitend het rioolbeheer uitvoeren (Riobra en Inter-aqua) zijn dus vanaf 1 januari 2015 onderworpen aan de vennootschapsbelasting.

De onttrekking aan de uitgestelde belastingen in 2017 betreft het stuk uitgestelde belastingen met betrekking tot de afschrijvingen op de kapitaalsubsidies.

De overboeking naar de uitgestelde belastingen in 2016 betreft de gespreide taxatie op de verkoop van middenspanningsnetten aan de haven van Antwerpen.

5.6 Belastingen

(In duizenden EUR)	2017	2016
Belastingen op het resultaat	41.857	36.926
Regularisering van belastingen en terugneming van voorzieningen voor belastingen	-160	-728
TOTAAL	41.697	36.198

De belastingen van 2017 hebben voornamelijk betrekking op de vennootschapsbelasting.

5.7 Onttrekking en/of overboeking naar de belastingvrije reserves

(In duizenden EUR)	2017	2016
Overboeking naar de belastingvrije reserves	54	233
TOTAAL	54	233

De overboeking naar de belastingvrije reserves betreft de gespreide taxatie op de verkoop van middenspanningsnetten aan de haven van Antwerpen en wordt opgenomen als belastingvrije reserve in het eigen vermogen.

5.8 Oprichtingskosten

(In duizenden EUR)	31/12/2017	31/12/2016
Oprichtingskosten	0	5
TOTAAL	0	5

De daling in de oprichtingskosten is te wijten aan het feit dat de herstructureringskosten volledig zijn afgeschreven in 2017.

5.9 Immateriële vaste activa

2017 (In duizenden EUR)	Concessies, octrooien, licenties, merk
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2017	89.472
Aanschaffingen	7.603
Andere	-
Aanschaffingswaarde op 31 december 2017	97.075
Gecumuleerde afschrijvingen op 1 januari 2017	66.142
Afschrijvingen	15.609
Andere	-
Gecumuleerde afschrijvingen op 31 december 2017	81.751
Netto boekwaarde op 31 december 2017	15.324

De investeringen voor onder meer de projecten clearing house (Atrias) en slimme meters en netten worden geboekt als immateriële vaste activa. Naar aanleiding van de geplande fusie met Eandis, werden een aantal projecten met betrekking tot Atrias binnen Infrax stop gezet, hetgeen heeft geresulteerd in een versnelde afschrijving van 8 miljoen euro.

Verder omvat de post immateriële vaste activa ook nog de kosten van softwarelicenties en kosten voor inventarisatie en modellering van rioleringsnetten.

5.10 Materiële vaste activa

2017 (In duizenden EUR)	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrustingen	Meubilair en rollend materieel	Overige *	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2017	150.749	5.152.464	107.894	228.486	5.639.594
Aanschaffingen	1.791	129.138	4.638	100.561	236.128
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-169	-29.068	-198	-33.039	-62.474
Aanschaffingswaarde op 31 december 2017	152.371	5.252.534	112.334	296.009	5.813.248
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 1 januari 2017	67.221	2.319.816	98.946	15.976	2.501.959
Afschrijvingen	2.251	100.062	2.656	1.383	106.352
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-34	-4.005	-168	-	-4.207
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 31 december 2017	69.438	2.415.873	101.434	17.359	2.604.104
Netto boekwaarde op 31 december 2017	82.933	2.836.661	10.900	278.650	3.209.144

* Leasing en soortgelijke rechten, overige materiële vaste activa en vaste activa in aanbouw en vooruitbetalingen.

De aanschaffingen in de rubriek "Installaties, machines en uitrustingen, hebben voornamelijk betrekking op investeringen in de distributienetten elektriciteit, gas, riolering en kabeltelevisie.

De netto boekwaarde bevat onder andere de door cliënten betaalde tussenkomsten met betrekking tot bepaalde activa (tussenkomsten van derden) en komt overeen met de reële waarde van de netten van Infrac.

5.11 Financiële vaste activa

(In duizenden EUR)	31/12/2017	31/12/2016
Verbonden ondernemingen	11.547	11.547
1. Deelnemingen	11.547	11.547
2. Vorderingen	-	-
Ondernemingen met deelnemingsverhouding	13.442	12.942
1. Deelnemingen	13.442	12.942
2. Vorderingen	-	-
Andere financiële vaste activa	80.780	80.765
1. Aandelen	80.421	80.421
2. Vorderingen en borgtochten in contanten	359	344
TOTAAL	105.769	105.254

De deelneming in **verbonden ondernemingen** betreft de deelneming van de Provinciale Brabantse Energiemaatschappij in Intergas voor 99,98%. Intergas is het Intergemeentelijke samenwerkingsverband voor gasdistributie in Vlaams Brabant en is deelnemer van Inter-energa. Sedert midden 2003 is Intergas omgevormd van een exploitatievennootschap (gas) naar een participatievennootschap.

De exploitatie-activiteiten werden overgedragen aan distributienetbeheerder Inter-energa. Naast de financiële opvolging van haar activa treedt Intergas op als referentieaandeelhouder van Inter-energa en behartigt zo de belangen van haar 16 Vlaams-Brabantse gemeenten.

De ondernemingen waarmee een **deelnemingsverhouding** bestaat zijn Interkabel (12.939 k euro), Inter-regies (3 k euro) en S-Lim (5 k euro). Interkabel Vlaanderen bestaat uit de opdrachthoudende verenigingen, namelijk Infrac West, PBE, Inter-media en Integan, die een derde van de Vlaamse kabelmarkt verzorgt.

Naast het belangrijke telecom-luik blijft Interkabel ook actief in het realiseren van projecten op het gebied van kabeltelevisie. Zo zijn de ontvangstations van de kabelmaatschappijen onderling verbonden met een glasvezel. Deze ruggengraatring transporteert de signalen van een aantal tv- en radiostations. Interkabel coördineert daarnaast de investeringen van de verenigingen in Telenet.

Inter-regies is de overkoepelende vereniging van de openbare elektriciteits-, aardgas- en kabeldistributiesector, opgericht op 22 oktober 1955 te Brussel, aanvankelijk onder de naam "Interpublic". Inter-regies vertegenwoordigt Belgische bedrijven actief in:

- het beheer van de elektriciteitsdistributienetten
- het beheer van de aardgasdistributienetten
- de kabeltelevisie

S-Lim cvba (Smart Region Limburg) werd opgericht op 7 augustus 2017 door Nuhmeris, Nuhma en Intermedia met als missie om van Limburg een betere en aantrekkelijkere samenleving te maken door inzet van technologie en innovatie. S-Lim begeleidt de aangesloten gemeentes in het vertalen van concrete bestuurlijke en maatschappelijke behoeftes in technologische en softwarematige toepassingen

De **andere financiële vaste activa** betreffen voornamelijk aandelen Publi-T (79.926 k euro).

Publi-T heeft als opdracht het beheer van het aandeel van de Belgische lokale overheden in Elia, de nationale beheerder van het transportnet voor elektriciteit, alsook de regionale beheerder van sommige distributienetten. Publi-T waakt als strategische aandeelhouder permanent over de belangen van de gemeentelijke sector in dit marktsegment.

De aandelen van Infrac in warmte@vlaanderen en Fluvius, vertegenwoordigen telkens 9 k euro.

5.12 Voorraden en werken in uitvoering

(In duizenden EUR)	31/12/2017	31/12/2016
Grond- en hulpstoffen	39.379	35.216
Gecumuleerde waardeverminderingen op voorraden	-2.766	-2.957
Projecten in uitvoering	4.249	2.939
TOTAAL	40.862	35.198

In 2017 is er een provisie waardeverminderingen voorraden geboekt ten bedrage van 2.766 k euro en tevens is de provisie van 2016 terug genomen voor een bedrag van 2.957 k euro, hetgeen betekent dat de netto impact (191) k euro bedraagt.

De projecten in uitvoering betreffen de lopende Esco projecten, de projecten met betrekking tot openbare verlichting voor de gemeenten en de projecten in uitvoering voor het autonoom gemeentebedrijf Etiz. Het autonoom gemeentebedrijf Etiz heeft sedert 2012 geen eigen activiteiten meer, maar is nog steeds eigenaar van het elektriciteitsnet in Izegem. De operationele activiteiten van Etiz zijn overgenomen door Infrac.

Energie service company (ESCO) biedt een totaalpakket energiediensten aan om de energie-efficiëntie van de gemeentelijke gebouwen te bevorderen.

5.13 Handels- en overige vorderingen

(In duizenden EUR)	31/12/2017	31/12/2016
Vorderingen op meer dan één jaar	192.811	181.658
Vorderingen op ten hoogste één jaar	178.655	168.165
TOTAAL	371.466	349.823

De vorderingen op meer dan één jaar betreffen voornamelijk de vorderingen op Telenet (188.808 k euro) in het kader van de erfpachtovereenkomst afgesloten in 2008 waarbij de volledige bandbreedte (exclusief bandbreedte gereserveerd voor Infra-X-net) van het kabelnet exclusief aan Telenet in erfpacht gegeven werd tot het jaar 2046. Infrac behoudt de "naakte" eigendom van het kabelnet; Telenet heeft het vruchtgebruik op het kabelnet bekomen.

De erfpachtvergoeding is een jaarlijks terugkerende vergoeding op enerzijds de initiële waarde van het kabelnet bij aanvang van de overeenkomst en anderzijds een vergoeding voor de jaarlijks bijkomende investeringen in het kabelnet. Deze erfpachtovereenkomst is een "aanwassende erfpacht" m.a.w. verhoogt jaarlijks met de investeringen.

Deze investeringen worden door Telenet terug betaald over een periode van 15 jaar verhoogd met de billijke vergoeding van 6,25%.

Het detail van de vorderingen op ten hoogste één jaar is als volgt:

(In duizenden EUR)	31/12/2017	31/12/2016
Handelsvorderingen m.b.t. energieleveranciers	71.514	69.964
Handelsvorderingen - sociale leverancier	9.247	7.817
Overige handelsvorderingen	63.153	63.551
Overige vorderingen	34.741	26.833
TOTAAL	178.655	168.165

De overige handelsvorderingen bestaan voornamelijk uit vorderingen met betrekking tot uitgevoerde werken en geleverde prestaties en doorgerekende kosten met betrekking tot derden.

De overige vorderingen hebben voornamelijk betrekking op de te ontvangen terugbetalingen in de volgende 12 maanden van Telenet in uitvoering van de erfpachtovereenkomst.

5.14 Geldbeleggingen en liquide middelen

(In duizenden EUR)	31/12/2017	31/12/2016
Geldbeleggingen	7.002	12.011
Liquide middelen	55.536	45.307
TOTAAL	62.538	57.318

De totale liquide middelen omvatten kortlopende banktegoeden, kasgeld en beleggingen in fondsen die onmiddellijk kunnen omgezet worden in gelden. Alle middelen zijn uitgedrukt in euro.

5.15 Overlopend actief

(In duizenden EUR)	31/12/2017	31/12/2016
Exploitatiewersillen (regulatoire overdrachten)	196.060	257.417
Voorraad groenstroom certificaten + solidarisering	66.073	164.056
Diverse	3.575	5.053
TOTAAL	265.708	426.526

Het detail van de exploitatieverschillen op 31 december 2017 is als volgt:

(In duizenden EUR)	2017	2007 – 2016	Totaal
Elektriciteit (inclusief Voeren)	4.256	325.383	329.639
Recuperatie saldi elektriciteit 2010-2015 (inclusief hoogspanning)	-61.960	-83.718	-145.678
Aardgas	541	18.873	19.414
Recuperatie saldi gas 2010-2015	-4.550	-3.812	-8.362
Hoogspanning	356	691	1.047
TOTAAL	-61.357	257.417	196.060

We zien een daling in het regulatorisch actief in 2017 hetgeen hoofdzakelijk het gevolg is van de recuperatie van de saldi uit het verleden (2010 – 2015).

De bedragen mbt de saldi uit de jaren 2010 tem 2014 worden gerecupereerd over een termijn van 5 jaar vanaf 2016. Vanaf 2017 worden de saldi mbt 2015 gerecupereerd.

Voorraad groenstroomcertificaten + solidarisering

De voorraad groene stroom- en warmtekrachtcertificaten is sterk afgenomen in 2017. Eind 2017 vertegenwoordigt de voorraad groenestroom- en warmtekrachtcertificaten 8,6 miljoen euro voor Infrax ten aanzien van 109,4 miljoen euro einde 2016 hetgeen een afname betekent van 100,8 miljoen euro.

De GSC worden gewaardeerd aan 88 euro per stuk en de WKC aan 20 euro per stuk.

De Vlaamse Regering heeft de invoering van een DAEB-vergoeding (“dienst van algemeen economisch belang”) goedgekeurd voor de distributienetbeheerders ter uitvoering van hun openbaredienstverplichting voor het kopen en verkopen van GSC en WKC.

Met de DAEB-regeling, die wordt uitgevoerd via het Vlaamse Energie Agentschap (VEA), worden certificaten opgekocht en uit de markt gehaald. Op die manier wenst men vraag en aanbod terug in evenwicht te brengen. In 2016 was de DAEB-regeling beperkt tot GSC voor fotovoltaïsche installaties afkomstig van gezinnen en tot een bedrag van 15 miljoen euro per DNB per jaar. In 2017 werd deze uitgebreid tot alle GSC en WKC. In 2017 heeft VEA op die manier bij Infrax voor 140 miljoen euro certificaten opgekocht (100,4 mio GSC en 39,6 mio WKC).

Daarnaast hebben we vastgesteld dat de reguliere verkopen via aanbesteding op de markt dit jaar succesvol zijn geweest voor GSC.

5.16 Eigen vermogen

De diverse componenten van het eigen vermogen en de bewegingen van 1 januari 2017 tot 31 december 2017 werden weergegeven in het “Geaggregeerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen”.

Het aandelenkapitaal bedraagt 1.081.666 k euro op het einde van 2017 en is toegenomen met 307 k euro ten opzichte van jaareinde 2016. Het geplaatst kapitaal bedraagt 1.081.950 k euro en het niet opgevraagd kapitaal bedraagt -283 k euro.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het kapitaal in euro per activiteit in het kapitaal (in eenheden) van iedere DNB op eind december 2017.

	Elektriciteit	Gas	Riolering	KTV	OV
Kapitaal in euro					
Inter-aqua			378.291.475		
Inter-energa	83.216.634	70.918.229			22.165.929
Inter-media				18.780.854	
Infrax Limburg	21.839.733		3.823.575	1.347.895	
Infrax West	78.062.300	12.000.000	137.528.725	13.252.500	
Iveg	38.040.000	17.772.500	30.812.500		10.885.000
Riobra			142.855.647		
PBE	70.061			2.806	
TOTAAL	221.228.728	100.690.729	693.311.922	33.384.055	33.050.929

In 2017 is er bij Iveg enerzijds een bedrag van 200 k euro niet-opgevraagd kapitaal gestort en anderzijds een kapitaalsverhoging gebeurd ten bedrage van 2,5 k euro voor de activiteit riolering . Tevens is er in 2017 een kapitaalsverhoging doorgevoerd bij Infrax West naar aanleiding van het ondergronds brengen van de netten voor een bedrag van 104 k euro.

De herwaarderingsmeerwaarden zijn onveranderd gebleven.

De herwaarderingsmeerwaarden hebben enerzijds betrekking op historische meerwaarden als op de RAB meerwaarden. De RAB waarde vertegenwoordigt de waarde van het kapitaal geïnvesteerd in de distributienetten voor elektriciteit en gas.

De initiële meerwaarden op de gereguleerde activa maken het voorwerp uit van een jaarlijkse evaluatie en worden buiten dienst gesteld tegen 2% per jaar. Om de 4 jaar zal de afschrijving op de RAB-meerwaarde getoetst worden aan de werkelijke meerwaarde m.b.t. de buitengebruik gestelde activa en zullen indien nodig de vereiste correcties doorgevoerd worden aan het thans gehanteerde percentage van 2%.

De herwaarderingsmeerwaarde wordt jaarlijks op jaareinde overgeboekt naar een onbeschikbare reserverekening naar evenredigheid met de ten laste van de resultatenrekening geboekte afschrijvingen op het geherwaardeerde gedeelte van de installaties.

Het overzicht van de reserves is als volgt:

(in duizenden EUR)	Wettelijke reserves	Onbeschikbare reserves	Belastingvrije reserves	Beschikbare reserves	Totaal
Totaal op 1 januari 2016	48.400	394.801	454	365.045	808.700
Dotatie/afname aan reserves	2.139	11.824	233	36.772	50.968
Totaal op 31 december 2016	50.539	406.625	687	401.817	859.668
Dotatie/afname aan reserves	-605	13.381	142	35.798	48.716
Totaal op 31 december 2017	49.934	420.006	829	437.615	908.384

Een wettelijke reserve wordt aangelegd bij een te bestemmen winst, ten belope van 5% tot een maximum van 10% van het vast gedeelte van het kapitaal zoals bepaald door de statuten.

Sinds 2008 worden bedragen opgenomen als onbeschikbare reserve gelijk aan de afschrijvingen van de (RAB-meerwaarde) herwaarderingsmeerwaarde conform de dading met de CREG.

5.17 Voorzieningen en uitgestelde belastingen

(In duizenden EUR)	31/12/2017	31/12/2016
Voorziening Telenet - Proximus	14.090	14.090
Voorziening dubieuze debiteuren	9.248	6.801
Uitgestelde belastingen	10.355	12.182
Andere	310	389
TOTAAL	34.003	33.462

De voorziening Telenet – Proximus:

Naar aanleiding van de overname van de kabeltelevisiekanten en de vestiging van een erfpacht op het kabelnet door Telenet, heeft Belgacom, nu Proximus, een vordering ingesteld bij de Rechtbank van Eerste Aanleg tot vernietiging van de contracten en tot het bekomen van een schadevergoeding. In eerste aanleg werd deze vordering verworpen (vonnis van 6/4/2009). Hierop heeft Proximus hoger beroep ingesteld bij het Hof van Beroep te Antwerpen.

De vordering van Proximus betrof het overmaken van de volledige documenten met betrekking tot het akkoord tussen Telenet, Interkabel en de kabelmaatschappijen. Tevens vroeg zij om deze akkoorden nietig te verklaren en op basis van een door haar besteld expertenrapport een schadevergoeding van 1,4 miljard euro.

De voormelde overeenkomsten bevatten via een vrijwaringsmechanisme ten laste van Telenet wel een aansprakelijkheidsbeperking voor de Kabelmaatschappijen. De Raad van Bestuur heeft daarom

uit voorzichtigheidsoverwegingen beslist om een voorziening aan te leggen die functie is van die contractuele regeling. De Raad van Bestuur is ervan overtuigd dat de risico's en gelieerde onzekerheden, rekening houdende met alle gekende huidige elementen, in voldoende mate geprovisioneerd zijn in Interkabel en/of de jaarrekeningen van de betrokken DNB's. Immers in de zogenaamde Telenet-akkoorden is voorzien dat elke schadevergoeding boven 20 miljoen euro ten laste van Telenet valt.

Bij arrest van 18 december 2017 heeft het Hof van Beroep de vordering van Proximus integraal afgewezen. Proximus kan nog cassatieberoep instellen.

De voorziening dubieuze debiteuren is in 2017 toegenomen met 2.447 k euro. Voor de berekening van de provisie, verwijzen we naar de waarderingsregels.

De andere voorzieningen betreft onder andere voorziening voor overlijdensverzekering.

5.18 Schulden op meer dan één jaar

(In duizenden EUR)	31/12/2017	31/12/2016
Financiële schulden	800.663	873.790
Overige schulden	21	7.918
TOTAAL	800.684	881.708

De financiële schulden bestaan uit:

- leasingschulden voor een bedrag van 3.139 k euro;
- obligatielening - EMTN (zie toelichting onderaan dit detail) ten bedrage van 498.877 k euro;
- achtergestelde lening aan vennoten voor een bedrag van 12.207 euro voor de nog uit te keren dividenden in 2019;
- bankleningen met een saldo van 286.440 k euro.

5.18.1 EMTN - Euro Medium Term Note

Met het oog op de financiering van de investeringsuitgaven in elektriciteits-, teledistributie-, aardgas- en rioleringsnetten en de financiering van het werkkapitaal heeft Infrax cvba in 2013 een EMTN-programma opgestart voor de uitgifte van obligaties voor een totaal bedrag van 500.000.000 euro gespreid over 4 jaar.

Dit programma kadert in een diversificatie van financieringsbronnen, naast de bestaande klassieke financiering via bankleningen, kortlopende kredietlijnen en uitgifte van thesauriebewijzen.

Het programma, goedgekeurd door de FSMA op 1 oktober 2013, wordt volledig gewaarborgd door de vennoten van Infrax cvba.

In 2013 vond een eerste uitgifte plaats ten belopen van 250 miljoen euro met een nominale intrest van 3,75% en een looptijd van 10 jaar.

Na het bekomen van de rating in oktober 2014 heeft Infrac een tweede uitgifte van obligaties gerealiseerd. De geactualiseerde prospectus werd door de FSMA goedgekeurd op 22 oktober 2014. Ook nu was de uitgifte zeer succesvol. Er werd voor 250 miljoen euro aan obligaties uitgegeven voor een looptijd van 15 jaar aan een nominale intrest van 2,625 %.

Door de rating was er meer buitenlandse interesse dan tijdens de eerste uitgifte in 2013.

Naast dit EMTN-programma beschikt Infrac ook over een programma thesauriebewijzen (commercial paper) van maximaal 200 miljoen euro, zie schulden op ten hoogste één jaar, en een kredietlijn van maximaal 200 miljoen euro bij Belfius Bank en KBC Bank.

5.19 Schulden op ten hoogste één jaar

(In duizenden EUR)	31/12/2017	31/12/2016
Schulden > 1 jaar die binnen het jaar vervallen	74.333	75.290
Financiële schulden	25.000	25.250
Handelsschulden	69.431	69.904
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	5.193	1.636
Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	46.177	79.702
Overige schulden	52.705	47.613
TOTAAL	272.839	299.395

Voor een overzicht van de rubriek "Schulden > 1 jaar die binnen het jaar vervallen" verwijzen we naar de toelichting betreffende Schulden op meer dan één jaar - Financiële + Overige schulden bovenaan.

Het saldo financiële schulden op ten hoogste één jaar betreft de schuld aan financiële instellingen, met betrekking tot thesaurie bewijzen (commercial paper) welke binnen het jaar dient afgelost te worden. Dit zijn MTN notes (Medium Term Notes) met een oorspronkelijke looptijd van 5 jaar.

De handelsschulden zijn licht gedaald met 473 k euro.

De ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen betreffen voornamelijk de gefactureerde voorschotten in verband met uit te voeren werken en nieuw aansluitingen.

De schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten zijn gedaald met 33.525 k euro ten aanzien van jaareinde 2016 voornamelijk omwille van een daling in de geboekte schulden met betrekking tot belastingen.

De overige schulden zijn gestegen met 5.092 k euro in 2017. Deze schulden hebben voornamelijk betrekking op te betalen dividenden voor een bedrag van 14.688 k euro en het rioleringsfonds voor een bedrag van 25.288 k euro.

5.20 Overlopend passief

(In duizenden EUR)	31/12/2017	31/12/2016
Exploitatiefverschillen (regulatoire overdrachten)	78.315	109.164
Omzet - energie in de meters	43.248	32.765
Diverse	29.727	25.688
TOTAAL	151.290	167.617

Het detail van de exploitatieverschillen op 31 december 2017 is als volgt:

(In duizenden EUR)	2017	2007 - 2016	Totaal
Elektriciteit (inclusief Voeren)	5.553	74.783	80.336
Teruggave saldi elektriciteit 2010-2015 (inclusief hoogspanning)	-31.486	-5.683	-37.169
Aardgas	3.353	69.151	72.504
Teruggave gas 2010-2015	-8.269	-30.672	-38.941
Hoogspanning	0	1.585	1.585
TOTAAL	-30.849	109.164	78.315

De exploitatieverschillen bevat de overschotten gas en elektriciteit, zie ook 4.14, dewelke zullen verrekend worden in de toekomstige tarieven. De daling is voornamelijk te wijten aan de teruggave van de overschotten mbt 2010-2015.

De rubriek omzet - energie in de meters heeft betrekking op de afgrenzing van de omzet in het kader van de geleverde maar nog niet gefactureerde energie aan de klanten verrekend met de ontvangen voorschotten.

Het saldo van de diverse heeft voornamelijk betrekking op de saldi federale bijdrage en nog te betalen financiële kosten.